

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH EKONOMICKÁ FAKULTA

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku – spec. pro české firmy

Neživotní pojištění – současné trendy

Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Marek Šulista

Autor:
Martina Lešková

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: Neživotní pojištění – současné trendy vypracovala na základě vlastních zjištění a pomocí materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 10. 4. 2009

Martina Lešková

Děkuji PhDr. Marku Šulistovi, vedoucímu bakalářské práce, za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování daného tématu.

Abstract

Any man and any company can be endangered by risks. People can be mostly at risk of an accident, death, or destroying of his property. On the other hand, companies can be at risk of natural disasters or financial problems. Risks can endanger the existence of people as well as companies and for this reason insurance was created.

The topic of this Bachelor work is Non-life Insurance – Contemporary Trends. The Bachelor work focuses on household insurance describes in detail its basic characteristics together with a comparison of this insurance product offered by two Czech insurance companies. It outlines advantages and disadvantages from the point view of potential clients.

One section of the work is devoted to a comparison of household insurance offered by Allianz in the Czech Republic with the same product offered by the same insurance company in Slovakia.

Key words: insurance, non-life insurance, household insurance, insurance limits, insurance exclusion

Obsah bakalářské práce

1. ÚVOD	1
2. CÍL A METODIKA	2
3. POJIŠTĚNÍ	3
3.1 Historie pojišťovnictví.....	3
3.2 Terminologie v pojištění	4
3.3 Regulace pojišťovnictví	8
3.4 Klasifikace pojištění.....	9
3.4.1 Funkce pojištění	9
3.4.2 Základní klasifikace pojištění.....	9
3.4.3 Klasifikace pojištění z právního hlediska.....	10
3.5 Pojišťovny	10
3.5.1 Členění z hlediska zaměření činnosti.....	11
3.5.2 Členění z hlediska právní formy	11
4. NEŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	13
4.1 Charakteristika neživotního pojištění.....	13
4.2 Členění neživotního pojištění.....	13
4.2.1 Majetkové pojištění (věcné pojištění)	13
4.2.2 Pojištění odpovědnosti za škody	17
4.2.3 Úrazové pojištění.....	19
4.2.4 Soukromé zdravotní pojištění.....	21
4.3 Odvětví neživotních pojištění	22
5. POJIŠTĚNÍ DOMÁCNOSTI	24
5.1 Charakteristika a předmět pojištění domácnosti	24
5.2 Místo pojištění.....	26
5.3 Pojištěná rizika.....	26
5.3.1 Definice pojistných nebezpečí	27
5.4 Výluky z pojištění	29
5.5 Limity plnění	30
5.6 Pojistné.....	31
5.6.1 Faktory ovlivňující výši pojistného.....	31
5.7 Indexace	33
5.8 Nová versus časová cena.....	33
5.8.1 Nová cena.....	34
5.8.2 Časová cena.....	34
6. ALLIANZ POJIŠŤOVNA, a. s.	35
6.1 Rozsah pojištění	35
6.1.1 Varianta Normal	35
6.1.2 Varianta Optimal	35
6.1.3 Varianta Exkluziv.....	35
6.2 Výluky z pojištění	36
6.3 Pojistné.....	37
6.4 Bonus	37
6.5 Lokalita domácnosti.....	38
6.6 Pojistná hodnota.....	38
6.7 Horní hranice pojistného plnění a spoluúčast	38
6.8 Zabezpečení proti vloupání a spoluúčast	40
6.9 Doplnkové pojištění	40
6.10 Asistenční služba Home Assistance.....	40

7. AXA POJIŠŤOVNA a. s.	42
7.1 Rozsah pojištění	42
7.2 Výluky z pojištění	42
7.3 Spoluúčast	43
7.4 Limity plnění	44
7.5 Bonus	45
7.6 Pojistná hodnota	46
7.7 Pojištění odpovědnosti za škodu	46
7.8 Asistenční služby	46
7.8.1 Technická asistence	47
7.8.2 Právní asistence	47
7.9 Připojištění právní asistence KOMFORT	47
8. SROVNÁNÍ POJIŠŤOVEN ALLIANZ a AXA	48
8.1 Rozsah rizik.....	48
8.2 Výluky z pojištění	48
8.3 Bonus	49
8.4 Limity plnění	49
8.5 Spoluúčast	50
8.6 Pojistná hodnota	50
9. MODELOVÝ PŘÍKLAD	51
9.1 Allianz pojišťovna, a. s.	51
9.2 AXA pojišťovna a. s.	51
10. SROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍM PRODUKTEM	52
10.1 Pojištění domácnosti u Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.....	52
10.1.1 Rozsah rizik.....	52
10.1.2 Pojistná hodnota	52
10.1.3 Výluky z pojištění	53
10.1.4 Pojistné	53
10.1.5 Bonus.....	53
10.1.6 Doplnkové pojištění	54
10.1.7 Zabezpečení místa pojištění proti krádeži vloupáním.....	54
10.1.8 Limity pojistného plnění	55
10.2 Srovnání s českou Allianz pojišťovnou, a. s.	55
10.2.1 Rozsah pojištění	55
10.2.2 Výluky z pojištění	55
10.2.3 Bonus.....	56
10.2.4 Limity pojistného plnění	56
10.2.5 Pojistná hodnota	58
10.2.6 Pojistné	58
10.2.7 Spoluúčast	59
10.2.8 Zabezpečení proti krádeži vloupáním	59
10.2.9 Doplnkové pojištění	59
11. ZÁVĚR	60
POUŽITÁ LITERATURA	62
SEZNAM TABULEK	
SEZNAM PŘÍLOH	

1. Úvod

Každého člověka i každý podnikatelský subjekt mohou ohrožovat nějaká rizika. U člověka to může být úraz, smrt nebo zničení jeho majetku. Rizika živelných pohrom či rizika finanční mohou dokonce ohrozit samotnou existenci podnikatelských subjektů. Proto vzniklo pojištění. Hlavním smyslem pojištění je shromažďovat peněžní prostředky pro své klienty, kteří by je mohli v budoucnu potřebovat ke krytí škod vzniklých právě v důsledku realizace rizika. O důležitosti pojištění nelze pochybovat.

Téma mé bakalářské práce se zabývá neživotním pojištěním. Pod tímto pojmem si určitě každý z nás představí především pojištění majetku. Pojištění majetku je bezesporu důležitou součástí neživotního pojištění, ale určitě ne jedinou. Kromě pojištění majetku sem patří také pojištění odpovědnosti, soukromé a také úrazové pojištění.

V mé bakalářské práci jsem se rozhodla zaměřit na pojištění domácnosti, protože tento typ pojištění se dotýká každého z nás. Každý z nás má přeci domov, místo, kam se člověk vrací po práci nebo škole, místo, kde spí a stravuje se, tráví volný čas. Nikdo by si jistě nepřál jakkoli toto místo ohrozit. Za tímto účelem vzniklo pojištění domácnosti.

Má chránit naši domácnost před různými živly – přírodními i lidskými.

Ráda bych proto zjistila, zda pojištění domácnosti má smysl. Má pojišťovna nastaveny podmínky ve prospěch klienta? Jsou finanční prostředky, které v případě pojistné události obdržíme od pojišťovny, dostačující na obnovu domácnosti? Pokusím se najít na tyto otázky odpověď.

2. Cíl a metodika

Bakalářská práce je zaměřena na současné trendy v neživotním pojištění. Cílem práce je porovnat dvě tuzemské pojišťovny ve vybraném produktu z oblasti neživotního pojištění. Následným cílem je srovnat tento produkt nabízený v České republice s nabídkou v zahraničí. Pro tento účel byl vybrán produkt pojištění domácnosti, který má ve svém produktovém portfoliu většina pojišťoven.

Cennými podklady pro zpracování literární části bakalářské práce byla odborná literatura, která napomohla k bližšímu seznámení s problematikou pojištění a produkty neživotního pojištění. Další cenné informace poskytly také relevantní internetové portály zaměřené na oblast peněžnictví.

Praktická část bakalářské práce byla zpracována na základě informací získaných z webových stránek příslušných pojišťoven a také e-mailovou korespondencí se zaměstnanci pojišťoven, kteří vysvětlovali některé nejasnosti.

První část bakalářské práce obsahuje historii pojišťovnictví, odbornou terminologii z této oblasti, právní regulaci, klasifikaci pojištění a jeho základní členění. Další kapitola je již zaměřena na charakteristiku a obsáhlé členění neživotního pojištění. Pátá kapitola se zaměřuje detailně na vybraný produkt neživotního pojištění – na pojištění domácnosti.

Praktická část zaujímá pět kapitol. V šesté a sedmé kapitole je popsán produkt vybrané pojišťovny (Allianz pojišťovna, a. s. a AXA pojišťovna a. s.) a další kapitola je následně srovnává. Deváté kapitole je věnován modelový příklad, kdy byly pojišťovnám zaslány údaje od fiktivního zájemce o pojištění. Obsahuje kalkulaci pojistného. Poslední kapitola obsahuje popis zahraničního produktu a jeho srovnání s tuzemským.

Závěrečné zhodnocení podává komplexní pohled na pojištění domácnosti a na jeho rozdílné podmínky v jednotlivých pojišťovnách.

3. Pojištění

3.1 Historie pojišťovnictví [1]

Lidé si již od pradávna uvědomovali existenci nahodilých událostí, které mohly mít závažné a někdy až katastrofální následky.

Dle archeologických nálezů spadají prvopočátky pojišťovnictví do období starověkého Egypta. Z období 2 500 let před n. l. jsou známy dohody egyptských kameníků o společné úhradě nákladů na pohřeb svého člena. V Babylónii, 2 000 let před Kristem, existovalo pojištění karavan o vzájemném krytí ztrát.

Koncem 10. století je důležitým bodem v historii pojišťovnictví námořní obchod, kde k největším rizikům patřila rizika spojená s námořní plavbou. Ta byla velice riskantní pro nedokonalost lodí, navigace, pirátství a neustále se opakujících válek. Éru komerčního námořního pojištění a současně námořního práva zahájila pojistná smlouva podepsaná datem 13. 4. 1379, a to v italské Pise. Námořní pojištění nabralo tempo a jeho těžiště se postupně přesouvalo do Anglie a Francie s tím, že v Londýně se vytvořilo světové centrum námořního pojištění (kolem roku 1680) Lloyds.

Dějiny československého pojišťovnictví

V českých zemích byl založen první pojišťovací ústav v r. 1827 pod názvem První česká vzájemná pojišťovna se sídlem v Praze. Zakladatelem byl Matyáš, hrabě z Thurnu a Hohensteinu, a František Josef, hrabě z Vrtby. V r. 1830 byla založena Moravskoslezská vzájemná pojišťovna v Brně. V období let 1862-1914 byly založeny další pojišťovny a pojišťovací spolky jako např. Pojišťovna Slavia, Pojišťovna Praha, Koruna, Patria.

Období let 1918-1938 lze charakterizovat jako období rozvoje existujících pojišťoven a vznik nových pojišťovacích ústavů (Union, Merkur, Legie, Slovanská, Čechoslavia). Hospodářská krize, která v letech 1929-1933 postihla celý svět, se pojišťoven dotkla vcelku velmi málo a projevila se pouze zpomalením rozvoje pojištění ve třicátých letech.

Mnichov, okupace Československa hitlerovským Německem, měly pro české pojišťovnictví nepříznivé důsledky. České pojišťovny musely předat kmeny z odtržených území německým a maďarským pojišťovnám a zejména německé pojišťovny pronikaly rychle na území tzv. protektorátu a rozvíjely zde snadno svou činnost. Do českých pojišťoven byli dosazeni nacističtí správci. Během okupace došlo také k fúzím některých ústavů.

V roce 1945 došlo na základě dekretu prezidenta ke znárodnění více než 700 pojišťoven a pojišťovacích spolků. K 1. lednu 1947 vzniklo v Československu pět pojišťoven národních podniků (Pojišťovna Slavia, n. p., Pražská pojišťovna, n. p., První československá pojišťovna n. p., Pojišťovna Slovan, n. p. a Nemocenská pojišťovna, n. p.). V roce 1948 se vytvořil monopol jediné pojišťovny – Československé pojišťovny, n. p., která byla v roce 1953 přeměněna ve Státní pojišťovnu – státní pojišťovací ústav.

V důsledku ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci se s účinností od 1. ledna 1969 rozdělila Státní pojišťovna na Českou státní pojišťovnu a Slovenskou státní pojišťovnu.

Zcela zásadní rok pro pojišťovnictví znamenal rok 1991, kdy byl přijat zákon č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví. Přešlo se ke standardnímu systému centrální banky, soustavy vzájemně si konkurujících komerčních bank a komerčních pojišťoven. Mimo zakládání nových pojišťoven umožnil zákon také rozšiřování nabídky pojistných produktů a soustavné zkvalitňování poskytovaných služeb.

3.2 Terminologie v pojištění

Pojistitel v současné právní úpravě splývá s pojmem pojišťovna. Pojišťovnou je právnická osoba, které bylo Ministerstvem financí uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti, a to podnikatelským způsobem. [1]

Pojistníkem je fyzická nebo právnická osoba, která uzavírá s pojistitelem pojistnou smlouvu. Pojistník nemusí být zároveň osobou pojištěnou. [1]

Pojištěný je osoba, na jejíž majetek (vlastník pojištěné věci nebo souboru věcí), život nebo zdraví, anebo odpovědnost za škodu se pojištěný vztahuje. [1]

Oprávněná osoba je osoba, které vzniklo právo na pojistné plnění z pojištění osob, byla-li pojistnou událostí smrt pojištěného (původně obmyšlený) a dále pak subjekty (např. poškození), kterým zákon dává přímo vůči pojistiteli právo na plnění v případě pojistné události. Oprávněnou osobou může být pojistník, pojištěný, popř. jiná osoba uvedená v pojistné smlouvě nebo pojistných podmínkách, která má oprávněnou potřebu ochrany před následky nahodilé skutečnosti, vyvolané pojistným nebezpečím. [1]

Pojišťovací činností se rozumí uzavírání pojistných smluv pojišťovnou, správu pojištění a poskytování plnění z pojistných smluv. [8]

Správou pojištění je soubor činností směřujících k udržení a aktualizaci stavu pojistných smluv. [8]

Pojistným rizikem je možnost vzniku nahodilé události, se kterou je spojena povinnost pojišťovny uhradit vzniklou škodu nebo vyplatit sjednanou částku. [8]

Pojistným kmenem je soubor uzavřených pojistných smluv; příslušenstvím pojistného kmene jsou práva a povinnosti, které vyplývají z těchto pojistných smluv, a finanční prostředky ve výši technických rezerv přiměřených tomuto pojistnému kmeni. [8]

Pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné. [9]

Nahodilou skutečností je skutečnost, která je možná a u které není jisté, zda v době trvání soukromého pojištění vůbec nastane, nebo není známa doba jejího vzniku. [9]

Pojistnou událostí se rozumí nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění. [9]

Pojistnou dobou je doba, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno. [9]

Pojistným nebezpečím se rozumí možná příčina vzniku pojistné události. [9]

Pojistnou hodnotou je myšlena nejvyšší možná majetková újma, která může v důsledku pojistné události nastat. [9]

Časovou cenou je cena, kterou měla věc bezprostředně před pojistnou událostí; stanoví se z nové ceny věci, přičemž se přihlíží ke stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení anebo k zhodnocení věci, k němuž došlo její opravou, modernizací nebo jiným způsobem. [9]

Novou cenou je cena, za kterou lze v daném místě a v daném čase věc stejnou nebo srovnatelnou znovu pořídit jako věc stejnou nebo novou, stejného druhu a účelu. [9]

Pojistné plnění je náhrada pojistitele v případě, že dojde k pojistné události. Výše pojistného plnění se určuje na základě zásad likvidace pro jednotlivé druhy pojistných událostí a platných předpisů cenových, právních, podle konstrukce u jednotlivých druhů pojištění. Pojistné plnění pojistitel vyplácí v podobě náhrady škody na pojištěném majetku nebo v podobě výplaty z úrazového, životního a důchodového pojištění. [4]

Pojistné je cena za poskytovanou pojistnou ochranu, úplata za přenesení negativních finančních důsledků nahodilosti z jednotlivých subjektů na pojistitele. [4]

Pojistné podmínky obsahují právní úpravu určitého druhu pojištění. Uplatňují se všeobecné a tzv. zvláštní nebo doplňkové pojistné podmínky. [4]

Všeobecné pojistné podmínky představují pojistné podmínky pro určitý druh pojištění. Určují způsob uzavření pojistné smlouvy, začátek, dobu trvání a ukončení pojištění, výluky z pojištění, předmět pojištění, způsob a termíny placení pojistného, podmínky poskytování pojistného plnění, definují pojem pojistná událost. [4]

Zvláštní nebo doplňkové pojistné podmínky jsou konkrétní pojistné podmínky pro dané pojištění, konkretizují všeobecné pojistné podmínky. Zvláštní pojistné podmínky jsou dohodnuty v pojistné smlouvě. [4]

Spoluúčast (franšíza) představuje doplňkovou formu pojištění, kdy se klient určitým (explicitním) způsobem podílí na úhradě škody. [2]

Pojistná částka je v neživotním pojištění údaj technického charakteru tvořící základ pro výpočet pojistného. Přitom většinou pojistná částka shora omezuje pojistné plnění (pokud je škoda vyšší než pojistná částka, je pojistitel povinen plnit jen do výše pojistné částky). Stanovení pojistné částky závisí na rozhodnutí klienta; ten by ale měl ve vlastním zájmu vycházet z pojistné hodnoty pojišťované věci, neboť se jinak obvykle vystavuje nebezpečí podpojištění. [2]

Bonusy jsou smluvně zaručené slevy ze základního pojistného podle počtu minulých bezškodních roků pojištění. [2]

Malusy jsou přírážky k pojistnému podle počtu a výše pojistných nároků uplatněných v minulých letech pojištění. [2]

Pojistka je písemné potvrzení pojistitele o uzavření pojistné smlouvy. [5]

Pojistným zájmem se rozumí oprávněná potřeba ochrany před následky nahodilé skutečnosti vyvolané pojistným nebezpečím. [5]

Přípojištění je pojištění, které lze sjednat jednou pojistnou smlouvou s jiným (hlavním) typem pojištění. S tímto hlavním typem pojištění však netvoří jeden celek. [5]

Škodové pojištění je soukromé pojištění, jehož účelem je náhrada škody vzniklé v důsledku pojistné události. [5]

Technické rezervy představují hodnotu budoucích úhrad předpokládaných závazků pojišťovny vyplývajících z uzavřených pojištění. Pro stanovení předpokládaných závazků se využívá zejména matematických metod. [5]

Výluky z pojištění představují věci nebo rizika, které jsou vyňaty z pojistného krytí. Škody na nich či jimi způsobené pojišťovna nebude hradit. Některé z nich nelze připojistit za zvýšené pojistné. [5]

3.3 Regulace pojišťovnictví [4]

Pojišťovnictví je odvětví, které vedle své ochranné a zábranné funkce soustřeďuje kapitál na podporu rozvoje ekonomiky. Produkty pojišťoven jsou spojeny s nahodilostí. Zvláštnosti pojištění vedou k tomu, že konkurence v pojišťovnictví ani v rozvinuté tržní ekonomice není dostatečným samoregulačním mechanismem zabezpečujícím zájmy pojištěných. Z toho vyplývá nutnost státní regulace pojišťovnictví.

V České republice je pojišťovnictví upraveno několika právními předpisy (bezprostředně upravujícími pojišťovnictví, vedle toho se v rámci pojišťovnictví uplatňují další právní předpisy obecnějšího charakteru, např. daňové zákony).

Právní předpisy upravující činnost v oblasti pojišťovnictví

- **Občanský zákoník** – upravuje pojistnou smlouvu.
- **Zákon o pojišťovnictví** (Zákon č. 363/1993 Sb.) – udává základní rámec a pravidla pro podnikání. Určuje možné právní formy podnikání v pojišťovnictví, umožňuje podnikání v pojišťovnictví i jiným subjektů než pojišťovny vedle svého základního předmětu podnikání (např. banky, spořitelny), upravuje zprostředkovatelskou činnost. Uvádí pravomoci a činnost státního dozoru. Zákon obsahuje výčet pojistně-technických rezerv, které jsou pojišťovny povinny vytvářet, upravuje účetnictví pojišťoven. Zákon také reguluje působení zahraničních subjektů na pojišťovacím trhu.
- **Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.**
- **Zákonné pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání** – upravené vyhláškou Ministerstva financí.

3.4 Klasifikace pojištění [2]

3.4.1 Funkce pojištění

Pojišťovnictví patří mezi finanční služby a jako jedna z klíčových oblastí hospodářství má především následující funkce:

- zajistit pojistnou ochranu občana či jiného individuálního subjektu (např. podnikatelské firmy);
- přispět k bezporuchovému chodu ekonomiky státu;
- konkurovat či spolupracovat s bankovním sektorem na finančním trhu.

V důsledku toho má dvě stránky:

- *etickou stránku*, která se projevuje v solidaritě ostatních pojištěných s postiženým (mluví se o tzv. principu solidarity)
- *výdělečnou stránku*, neboť se jedná o prosperující odvětví pro podnikání.

3.4.2 Základní klasifikace pojištění

Základní klasifikace pojištění může být provedena následujícím způsobem:

- **soukromé (komerční) pojištění**
 - *pojištění osob*: to se případně dále dělí např. na důchodové životní pojištění s výplatou pojistné částky v případě pojistné události (tj. s jednorázovým plněním) a důchodové životní pojištění s výplatou důchodu (chápané zde jako komerční produkt umožňující např. zakoupení doživotní renty);
 - *pojištění majetku (věcné pojištění)*
 - *pojištění odpovědnosti za škody*
 - *úrazové pojištění*
 - *soukromé zdravotní a nemocenské pojištění*
- **sociální pojištění** zabezpečuje úhradu dávek pro případ pracovní neschopnosti, která může být dočasná (pak se jedná o nemocenské pojištění) nebo trvalá v důsledku věku či invalidity (pak se jedná o sociální důchodové pojištění garantované státem či penzijní pojištění organizované obvykle prostřednictvím penzijních fondů).
- **zdravotní pojištění** garantované státem, které se v tom případě také někdy zařazuje pod sociální pojištění (u nás se používá označení veřejné zdravotní pojištění).

- **neživotní pojištění** je pojem, kterým se někdy označují pojištění majetku, pojištění odpovědnosti a obvykle i úrazové pojištění a soukromé zdravotní a nemocenské pojištění. Fakt, že se úrazové a soukromé zdravotní a nemocenské pojištění zařazují mezi neživotní pojištění, přestože se týkají osob, je dána jejich administrativní podobností s neživotním pojištěním. Mezi neživotní pojištění je možné zařadit např. pojištění domácnosti, pojištění vozidel či pojištění úvěru.
- **životní pojištění** je vyhrazeno pouze pro pojištění osob. Lze sem zařadit např. pojištění pro případ smrti nebo dožití, důchodové pojištění či investiční životní pojištění.

3.4.3 Klasifikace pojištění z právního hlediska

Z právního hlediska lze pojištění klasifikovat takto:

- *dobrovolné pojištění*: sjednává se na základě dobrovolného rozhodnutí klienta (formou pojistné smlouvy);
- *povinné pojištění*:
 - a) *povinné smluvní pojištění*: zde právní předpis určuje povinnost sjednat toto pojištění (opět formou pojistné smlouvy) jako podmínku určité činnosti (většinou se jedná o odpovědnostní pojištění, např. u nás povinné ručení, pojištění odpovědnosti provozovatelů civilních letadel, pojištění odpovědnosti vzniklé při výkonu práva myslivosti, pojištění odpovědnosti za škody z výkonu některých povolání, jako jsou advokáti, lékárníci, auditoři, daňoví poradci, autorizovaní architekti apod.);
 - b) *zákonné pojištění*: jeho povinnost ukládá zákon, přičemž se nesjednává pojistná smlouva (např. u nás zákonné pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání).

3.5 Pojišťovny [4]

Pojišťovna je specifická finanční instituce přebírající rizika. Je to právní subjekt, který má oprávnění vykonávat pojišťovací příp. zajišťovací činnost. Pojišťovny lze rozčlenit z hlediska jejich zaměření činnosti nebo z hlediska právní formy.

3.5.1 Členění z hlediska zaměření činnosti

Z hlediska zaměření činnosti lze pojišťovny rozčlenit na:

- **univerzální pojišťovny** – pojišťují v podstatě všechny druhy rizika a mohou provozovat i zajištění,
- **životní pojišťovny** – zabývají se provozováním životních druhů pojištění,
- **neživotní pojišťovny** – zabývají se provozováním neživotních druhů pojištění,
- **specializované pojišťovny** – specializují se na určitý druh nebo odvětví pojištění, na pojišťování určitých rizik, na některé skupiny pojištěných. Mezi specializované pojišťovny se řadí i zajišťovny, tedy instituce, které se zabývají výlučně provozováním zajištění.

Dále se můžeme setkat s tzv. **kaptivními pojišťovnami**. Kaptivní pojišťovna je instituce, kterou založil podnikatelský subjekt (obvykle průmyslový podnik, koncern) se záměrem pojišťovat si své vlastní potřeby. Obvykle v případě, kdy má tento podnik relativně dobře rozptýlené riziko, takže si může dovolit určitou formu samopojištění a spravovat vlastní rezervní fond. Kaptivní pojišťovny mají vlastní kapitál a rezervy, riziko nesou sami, často se kaptivní pojišťovny zajišťují.

3.5.2 Členění z hlediska právní formy

Z hlediska právní formy členíme pojišťovny na:

- **Státní pojišťovny** – ty zřizuje stát nebo státní orgány, výsledky jejich hospodaření nese stát. Jde většinou o zabezpečení pojistného krytí pro klienty v případě, že pro akciové pojišťovny by nebyla daná oblast dostatečně atraktivní. Jejich pozitivem je určitá míra státních záruk za závazky státních pojišťoven, negativem většinou vyšší náklady správní režie.
- **Vzájemné pojišťovny** – jsou instituce, pro něž je charakteristická vzájemná pomoc při krytí rizika. Ve vzájemných pojišťovnách se vychází z toho, že škoda, která se stane jednomu členu společenství má být nesena ostatními, kterým se nestala. Riziko nesou členové (vlastníci), kteří jsou současně pojistníky (klienty).
- **Akciové pojišťovny** – jejich základní kapitál je tvořen vklady akcionářů, které jsou rozvrženy na určitý počet podílů – akcií o předem určené jmenovité hodnotě (nominální ceně). Akciová společnost je převažující právní forma pojišťoven v tržní ekonomice.

Na základě Zákona o pojišťovnictví může být v našich podmínkách založena pojišťovna v právní formě akciové společnosti nebo družstva (stanoví-li zvláštní předpis, může pojišťovací činnost vykonávat i jiná právnická osoba), zajišťovna pouze jako akciová společnost

4. Neživotní pojištění

4.1 Charakteristika neživotního pojištění [2]

Neživotní pojištění bývá v angličtině označováno také jako všeobecné pojištění (general insurance). Jestliže pro životní pojištění jsou typické dlouhodobější pojistné smlouvy, uzavírají se smlouvy neživotního pojištění na kratší pojistné doby (velmi často na jeden rok) s případným (automatickým) prodlužováním. Navíc se jedná většinou o škodová pojištění s pojistným plněním omezeným rozsahem pojistného zájmu, tj. konkrétně skutečným rozsahem škody (např. v požárním pojištění) nebo dobou trvání následků škody (např. v pojištění pro případ přerušení provozu nebo v pojištění denní dávky při pracovní neschopnosti).

Pod neživotním pojištěním se obvykle rozumí pojištění majetku, pojištění odpovědnosti a obvykle i úrazové pojištění a soukromé zdravotní a nemocenské pojištění.

4.2 Členění neživotního pojištění [2]

4.2.1 Majetkové pojištění (věcné pojištění)

Do majetkového pojištění spadá např. pojištění pro případ:

- poškození nebo zničení věci živelní událostí, vodou z vodovodního zařízení, technologickou havárií, přerušením provozu, v rámci dopravy apod.;
- odcizení věci (vloupáním nebo loupežným přepadením);
- úmyslného poškození nebo zničení věci (vandalismus);
- ušlého zisku či sankcí (např. v důsledku živelní události či havárie);
- různých obchodně-finančních rizik (např. nesplacení úvěru) apod.

Lze přitom pojistit věc jednotlivě určenou (např. stavbu, motorové vozidlo) nebo soubor věcí (např. pojištění domácností).

V našich pojišťovnách se často jako jednotlivé odbory majetkového pojištění rozlišuje:

(1) Pojištění majetku obyvatelstva:

Pojištění domácnosti: pojišťuje se soubor zařízení domácnosti sloužící členům domácnosti (věci, které se staly součástí domácnosti po uzavření pojištění, jsou automaticky také pojištěny, zatímco věci, které přestaly být součástí domácnosti po uzavření pojištění, již pojištěny nejsou). Obvykle se jedná o sdružené krytí různých

rizik (většina živelních rizik, vodovodní riziko, riziko odcizení při překonání bezpečnostních překážek apod.). Pojistné plnění v případě peněz v hotovosti, vkladů, cenností, domácích zvířat apod. je do výše horní hranice plnění, zatímco u ostatních předmětů se vyplatí časová cena věci bezprostředně před pojistnou událostí snižená případně o cenu upotřebitelných zbytků, a to do výše pojistné částky. Předměty nadstandardní ceny (starožitnosti, sbírky, elektronika, výpočetní technika, kožichy apod.) jsou obvykle kryty v základním pojištění domácnosti jen do určitých limitů, ale je možné sjednat doplňková pojištění pro nadlimitní hodnoty. Navíc lze sjednat různá připojištění, např. připojištění stavebních součástí (sklep, půda, garáž apod.), majetku sloužícího k drobné výdělečné činnosti, odpovědnosti za škody (např. vytopením sousedů) aj.

Pojistné bývá často diferencováno podle umístění domácnosti (velkoměsto, město, venkov apod.)

Pojištění budov (pojištění staveb): pojišťují se budovy (i ve výstavbě), např. rodinný dům, nájemní obytný dům, rekreační stavba, hospodářská budova, drobná stavba (garáž) apod.

Jedná se o sdružené krytí různých rizik (živelní rizika, vodovodní rizika, náraz dopravních prostředků, riziko odcizení stavebních součástí apod.). Pojistné plnění je nová cena stavby snižená případně o cenu upotřebitelných zbytků, a to do výše pojistné částky (u starších staveb se však často používá časová cena). Do pojistného krytí je často zahrnut stavební materiál určený na údržbu budovy apod.

Havarijní pojištění (kaskopojištění): předmětem pojištění jsou škody na motorových vozidlech. Jedná se o sdružené krytí různých rizik (živelní rizika, riziko havárie střetem, nárazem apod., riziko odcizení s krytím podmíněným instalací zabezpečujících zařízení na vozidle, riziko vandalismu s krytím podmíněným zjištěním pachatele apod.), i když se havarijní pojištění často sjednává s výlukami (např. bez krytí odcizení vozidla), přitom se pojištění obvykle nevztahuje na pojistné události vzniklé pod vlivem provozu (přirozené opotřebení, koroze aj.), nesprávnou obsluhou, údržbou či opravou (přehřátí vozidla, nesprávné uložení nákladu aj.), při řízení vozidla pod vlivem návykových látek a bez oprávnění k řízení vozidla, podvodem vypůjčitele, který nevrátil vypůjčené vozidlo pojištěnému aj. Pojistné plnění je časová cena vozidla snižená případně o cenu upotřebitelných zbytků, a to do výše pojistné částky či horní hranice plnění. Lze sjednat

různá připojištění, např. připojištění mimořádné výbavy (jinak bývá pojištěna jen základní předepsaná výbava), cestovních zavazadel, osob dopravovaných vozidlem pro případ úrazu (tzv. pojištění sedadel) aj. Pojistné bývá často diferencováno podle stáří vozidla, obsahu motoru, regionu (velkoměsto, město venkov apod.), účelu využívání (rekreace, jízda do zaměstnání apod.), výše zvolené spoluúčasti apod., ve vyspělých zemích patří havarijní pojištění k relativně nejdražším pojištěním (roční pojistné může např. dosahovat 10 % ceny nového vozidla) navíc s tím, že některé pojišťovny odmítají pojistit vozidla vyšších cen či vyššího stáří. Pojištění se obvykle nabízí se spoluúčastí (s podílovou spoluúčastí, kdy se pojistné plnění snižuje o pevné procento na vrub pojištěného, s excedentní spoluúčastí, kdy se pojistné plnění snižuje o pevnou částku na vrub pojištěného apod.). Typickým rysem havarijního pojištění jsou také bonusy (tj. smluvně zaručené slevy pojistného podle počtu minulých bezškodních let) a malusy (tj. přírážky k pojistnému podle počtu uplatněných pojistných nároků v minulosti).

(2) Pojištění průmyslových a podnikatelských rizik – majetek:

Živelní pojištění: je základem pojistné ochrany každého podnikatelského subjektu. Kryje rizika požáru, výbuchu, blesku, vichřice, krupobití, povodně, sesuvu lavin, zřícení skal, zemětřesení aj. (i když často se sjednává jednotlivě jen např. pojištění požáru nebo pojištění vodovodních rizik). Pojistné plnění je většinou na principu nové ceny (s případnými aktualizacemi pojistné částky při obnovování pojištění). Pojistné bývá diferencováno mimo jiné podle uspořádání podniku z hlediska možné škody (použitý stavební materiál, úroveň zábranných opatření), podle výše spoluúčasti apod. Velmi často zde dochází k dalšímu sdružování rizik jako např. v pojištění FLEXA (fire, lightning, explosion, aircraft) kryjícím riziko požáru, riziko úderu blesku, riziko výbuchu a riziko nárazu nebo pádu letadla, pádu stromů, stožárů a jiných předmětů.

Strojní pojištění: kryje rizika havárie strojů (v návaznosti na živelní pojištění).

Pojištění pro případ přerušení provozu (šomázní pojištění): navazuje na živelní a strojní pojištění v tom smyslu, že kryje následné škody jako pojištění ušlého zisku a pojištění nákladů, které musí podnik vynaložit, i když byl provoz přerušen (mzdy pracovníků, nájemné, zajištění náhradního provozu, penále vyžadované odběrateli aj.), tyto následné škody často výrazně převyšují přímé škody na majetku. Pojistné plnění se obvykle po

určitou sjednanou dobu (např. ve výši sumy fixních nákladů a očekávaného zisku v tomto období).

Pojištění proti odcizení: kryje majetek podnikatelského subjektu pro případ odcizení, poškození nebo zničení majetku jednáním pachatele, které směřovalo ke krádeži vloupáním nebo loupežným přepadením (k moderním typům patří např. pojištění proti odcizení počítačových čipů, které je pro pojišťovnu značně ztrátové). Pojistné bývá diferencováno mimo jiné podle úrovně zabezpečujících opatření.

Kaskopojištění podnikatelských subjektů:

- havarijní pojištění motorových vozidel (pro podnikání, tj. např. kamiónů či autobusů);
- pojištění leteckého kaska;
- pojištění lodního (nebo námořního) kaska.

Dopravní pojištění (pojištění přepravy, kargopojištění): kryje riziko zničení, odcizení nebo ztráty věci ve vnitrostátní přepravě nebo v zahraničním obchodě (zde vzhledem k dlouhým přepravním trasám a rizikovosti při přepravě může cena dopravy převyšovat cenu zboží); doprava pojištěné věci obvykle začíná jejím uvedením do pohybu za účelem jejího převzetí dopravcem a končí vydáním příjemci nebo po uplynutí stanovené doby od termínu, kdy měla dorazit. Toto pojištění obvykle nekryje peníze a cennosti (existuje ale specializované pojištění přepravy peněz a cenností) a poškození v důsledku nedostatečného balení, vnitřní zkázy, tepla, chladu apod., zatímco kryje poškození přepravované věci v důsledku živelní události, havárie apod..

Pojištění úvěru: kryje riziko ztrát v případě nesplacení poskytnutého úvěru. Pro pojišťovny provozující toto velmi rizikové pojištění jsou typické uplatnění značně vysoké spoluúčasti (20 až 50 %), krytí pouze části úvěrové pohledávky a případně vůbec odmítnutí krýt některé úvěry (při nadlimitní výši pojistných závazků pojistitele nebo při nepříznivých informacích o příslušných firmách, což vychází z důkladného finančního underwritingu). U nás zatím úvěrové pojištění není rozšířeno, významné je ale na druhé straně *pojištění vývozních úvěrů* provozované Exportní a garanční pojišťovací společností EGAP, které kryje především riziko platební neschopnosti či nevěle zahraničního dovozce českého zboží, ale také politická a teritoriální rizika, jako

je např. embargo, válečný či sociální konflikt nebo přírodní katastrofa v zemi odběratele (jedná se zřejmě o významný nástroj na podporu vývozu).

Do této kategorie také spadá *pojištění investic* (např. sdružené pojištění konfiskace – znárodnění – vyvlastnění – deprivace označované anglickou značkou C. N. E. D.), *pojištění dokumentárního inkasa* (náhrada za výlohy, které vzniknou dodavateli, když potenciální kupující odmítne převzít a proplatit dodavatelské dokumenty), *pojištění politických rizik s osobami* („pojištění únosů“), *pojištění teroristických útoků* aj.

(3) Zemědělské pojištění – majetek:

Vedle pojištění uplatňovaných obecně v podnikatelské sféře sem navíc spadá:

Pojištění plodin: kryje majetkové škody na rostlinné produkci.

- *krupobitní pojištění:* pojišťovny se zaměřují na toto pojištění vzhledem k snadné prokazatelnosti a nezaměnitelnosti škod s jinými škodami na plodinách (u nás krupobití představuje v průměru 10 % z objemu rizik ohrožujících rostlinnou produkci);
- *pojištění proti vybraným zemědělským rizikům:* např. jarní mráz nebo pojištění vinné révy či chmele;
- *pojištění úrody plodin:* kryje ztráty na rostlinné produkci vzniklé v důsledku celého souboru vlivů (ale např. s výjimkou nekvalitní práce). Základem pro posouzení velikosti škody je konečný finanční výsledek rostlinné výroby zemědělského podniku (to ale např. přináší problém jak stanovit „normální“ velikost úrody pro souměřitele).

Pojištění hospodářských zvířat: kryje majetkové škody na živočišné produkci. Vztahuje se především na soubory hospodářských zvířat (např. skot nebo drůbež) a kryje živelní rizika, rizika nemoci (infekční i neinfekční) a úrazu. Vedle pojištění hromadných škod se také sjednává pojištění jednotlivých zvířat (např. pojištění závodních koní, chovu psů apod.).

Pojištění lesů: kryje živelní rizika (vichřice, námraza), rizika lesních škůdců apod.

4.2.2 Pojištění odpovědnosti za škody

Pojistnou událostí je zde vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu (na životě, zdraví, majetku), pokud tato škoda vznikla v souvislosti s činností nebo vztahem pojištěného

blíže specifikovanými v pojistné smlouvě. Anglický výraz „third party liability“ pro odpovědnostní pojištění zdůrazňuje skutečnost, že kromě pojistitele a pojištěného figuruje potenciálně v rámci takového pojištění ještě třetí poškozená strana, která však v okamžiku uzavření pojištění ještě většinou není známa. Pojištění se obvykle nevztahuje na škodu způsobenou úmyslně, na škodu nad rámec stanovený právními předpisy (např. vyplývající z trestné činnosti pojištěného), na škodu, za kterou pojištěný odpovídá přímým příbuzným nebo osobám žijícím s ním ve společné domácnosti, při nesplnění povinností k odvrácení škody apod. U nás je přirozené členit odpovědnostní pojištění podle jeho právní formy.

(1) Smluvní pojištění odpovědnosti:

Subjekt (občan, podnikatelský subjekt) pojišťuje svou odpovědnost za škodu na základě vlastního dobrovolného uvážení.

Pojištění odpovědnosti za škody občana v běžném občanském životě: toto pojištění se týká škod způsobených z činnosti občana v běžném životě (s vyloučením činnosti v rámci pracovněprávních vztahů), z provozu domácnosti, manželem (-kou), jednáním nezletilých dětí, nezávodním provozováním sportů (včetně používání jízdních kol), z legálního držení střelných zbraní apod.

Speciální pojištění odpovědnosti za škody občana: sem spadá celá řada pojistných produktů zaměřených na odpovědnost za potenciální škody blíže vymezeného typu, např.:

- *pojištění odpovědnosti za škody občana – vlastníka, držitele, nájemce nebo správce nemovitosti;*
 - *pojištění odpovědnosti za škody občana – vlastníka budovy ve stavbě nebo demolici;*
 - *pojištění odpovědnosti za škody občana – vlastníka nebo opatrovatele psa;*
 - *pojištění odpovědnosti občana za škody způsobené při výkonu povolání*
- apod.

Pojištění odpovědnosti za škody podnikatele, např.:

- *pojištění odpovědnosti podnikatele za škody způsobené při výkonu povolání;*
- *pojištění odpovědnosti podnikatele za výrobek;*

- *pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škody způsobené zaměstnancem (např. řidičem);*
 - *pojištění odpovědnosti za škody způsobené podnikáním v zemědělství*
- apod.

(2) Povinné smluvní pojištění odpovědnosti:

Určité subjekty jsou povinny na základě právních předpisů sjednat příslušnou pojistnou smlouvu jako podmínku určité činnosti, např.:

- *povinné smluvní pojištění odpovědnosti provozovatelů civilních letadel;*
- *povinné smluvní pojištění odpovědnosti za škody vzniklé při výkonu práva myslivosti;*
- *povinné smluvní pojištění odpovědnosti za škody vzniklé při výkonu povolání (některé naše profesní komory si takové pojištění stanovily jako podmínku vykonávání daného povolání, např. advokáti, notáři, lékaři v nestátních zdravotnických zařízeních, stomatologové, veterinární lékaři, lékárníci, autorizovaní architekti, auditoři, daňoví poradci; to se rovněž týká některých povolání v rámci zemědělství);*
- *povinné smluvní pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla lidově označované jako „povinné ručení“*

(3) Zákonné pojištění odpovědnosti:

Vymezené subjekty mají ze zákona povinnost platit pojistné, aniž byla sjednána pojistná forma.

- *zákonné pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání.*

4.2.3 Úrazové pojištění

V rámci úrazového pojištění se vyplácí sjednané pojistné plnění, jestliže pojištěnému bylo způsobeno tělesné poškození (popř. smrt) neočekávaným a náhlým působením zevních sil nebo vlastní tělesné síly pojištěného. V praxi patří k nejrozšířenějšímu pojištění (sjednává se také velmi často jako připojištění k jinému pojistnému produktu). Důvodem je mimo jiné jeho relativně nízká cena, neboť např. pravděpodobnost úrazu jako důvodu invalidity je ve srovnání s jinými příčinami invalidity nízká (proto se úrazové pojištění nepovažuje za dostatečné pro zabezpečení pro případ invalidity).

Pojistné plnění v úrazovém pojištění mívá obvykle tři složky (ty se popř. mohou nabízet jednotlivě nebo v různých kombinacích):

(1) Plnění za smrt úrazem (používá se zkratka SÚ):

Jestliže nastane smrt následkem úrazu (a to např. nejpozději jeden rok po úrazu), pak se vyplatí (celá) pojistná částka sjednaná pro SÚ.

(2) Plnění za trvalé následky úrazu (používá se zkratka TNÚ):

Jestliže úraz má trvalé následky, pak se obvykle vyplatí tolik procent z pojistné částky sjednané pro TNÚ, kolik odpovídá těmto TNÚ podle oceňovací tabulky používané pojišťovnou (často se také mluví o *úrazovém invalidním pojištění* nebo o *pojištění poúrazové invalidity*, přičemž zvlášť u starších lidí existuje často opce převedení jednorázového plnění na doživotní důchod). Tak např. podle určitých oceňovacích tabulek mohou být příslušná procenta z pojistné částky sjednané pro TNÚ v případě ztráty jednoho oka 35 %, v případě ztráty obou očí 100 %, v případě ztráty pravé (resp. levé) horní končetiny v ramenním kloubu nebo mezi loktem a ramenním kloubem u praváka 60 % (resp. 50 %) a naopak u leváka apod.

(3) Plnění za dobu nezbytného léčení (používá se zkratka DNL):

Jestliže následky úrazu vyžadují léčení, pak se obvykle vyplatí tolik procent z pojistné částky sjednané pro DNL, kolik odpovídá průměrné době nezbytného léčení těchto následků úrazu podle oceňovací tabulky používané pojišťovnou (tj. pojištěným rizikem je zde explicitně pracovní neschopnost). Tak např. podle určitých oceňovacích tabulek mohou být příslušná procenta z pojistné částky sjednané pro DNL v případě amputace paže v ramenním kloubu 50 %. Některé pojišťovny ale vyplácejí přímo denní odškodné za každý den pracovní neschopnosti v důsledku úrazu (tzv. *pojištění denního odškodného v důsledku úrazu*) nebo za každý den pobytu v nemocnici v důsledku úrazu (tzv. *pojištění denního odškodného při pobytu v nemocnici v důsledku úrazu*). Ve všech případech se obvykle pro plnění za dobu nezbytného léčení ještě stanovuje počáteční *čekací (karenční) doba* (např. 2 týdny od vzniku úrazu), nárok plnění za dobu nezbytného léčení vzniká až po jejím uplynutí.

4.2.4 Soukromé zdravotní pojištění

Administrativní problematika soukromého zdravotního pojištění je velmi složitá, neboť prakticky každý stát má v této oblasti svá dosti výrazná specifika. U nás je zhruba možné zde rozlišit (přes různé výjimky a překrytí se životním a úrazovým pojištěním) následující dvě skupiny:

(1) Soukromé pojištění zdravotní péče (soukromé pojištění léčebných výloh):

Zde se pojistná událost spočívá ve vzniku a trvání z lékařského hlediska nezbytné péče o pojištěného. V řadě států (např. v Německu) má toto pojištění velmi významné postavení v rámci celého systému zdravotnictví. U nás je sem možné zařadit např.:

- *pojištění (či připojištění) na nadstandard v případě hospitalizace;*
- *smluvní zdravotní pojištění:* je určeno pro cizince s dlouhodobým pobytem;
- *pojištění léčebných výloh při pobytu v zahraničí (cestovní zdravotní pojištění);*
- *stomatologické (při)pojištění*

apod.

(2) Soukromé nemocenské pojištění:

Zde pojistná událost spočívá ve vzniku a trvání pracovní neschopnosti v důsledku nemoci (nebo úrazu) a pojistné plnění je míněno jako dočasná náhrada výpadku příjmů (často se však sem také řadí pojistné produkty typu pojištění dlouhodobé péče apod. U nás je sem možné zařadit např.

- *pojištění denního odškodného (pojištění denní dávky při pracovní neschopnosti):* toto pojištění dorovnává denní dávky nemocenské ze sociálního zabezpečení na sjednanou výši (s možností volby různých čekacích dob při uzavírání tohoto pojištění);
- *pojištění denního odškodného při pobytu v nemocnici:* pojistné plnění je zde také mimo jiné míněno na úhradu potřeb rodiny při výpadku jejího člena v důsledku hospitalizace (vedení domácnosti, péče o dítě apod.).

4.3 Odvětví neživotních pojištění [8]

1. Úrazové pojištění

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) cestujících.

2. Pojištění nemoci

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) smluvní zdravotní pojištění.

3. Pojištění škody na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech

- a) motorových,
- b) nemotorových.

4. Pojištění škod na drážních vozidlech.

5. Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích.

6. Pojištění škod na plavidlech

- a) vnitrozemských,
- b) námořních.

7. Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek.

8. Pojištění škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 způsobených

- a) požárem,
- b) výbuchem,
- c) vichřicí,
- d) přírodními živly jinými než vichřicí (např. blesk, povodně, záplavy),
- e) jadernou energií,
- f) sesuvem nebo poklesem půdy.

9. Pojištění jiných škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 vzniklých krupobitím nebo mrazem anebo jinými příčinami (např. loupeží, krádeží nebo škody způsobené lesní zvěří), nejsou-li tyto příčiny zahrnuty v odvětví č. 8, včetně pojištění škod na hospodářských zvířatech způsobených nákazou nebo jinými příčinami.

10.
 - a) Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití pozemního motorového dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce.
 - b) Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití drážního vozidla, včetně odpovědnosti dopravce.
11. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce.
12. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití vnitrozemského nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce.
13. Všeobecné pojištění odpovědnosti za škodu jiné než uvedené v odvětvích 10 až 12, včetně odpovědnosti za škody na životním prostředí.
14. Pojištění úvěru
 - a) obecná platební neschopnost,
 - b) vývozní úvěr,
 - c) splátkový úvěr,
 - d) hypoteční úvěr,
 - e) zemědělský úvěr.
15. Pojištění záruky (kauce)
 - a) přímé záruky,
 - b) nepřímé záruky.
16. Pojištění různých finančních ztrát vyplývajících
 - a) z výkonu povolání,
 - b) z nedostatečného příjmu,
 - c) ze špatných povětrnostních podmínek,
 - d) ze ztráty zisku,
 - e) ze stálých nákladů,
 - f) z nepředvídaných obchodních výdajů,
 - g) ze ztráty tržní hodnoty,
 - h) ze ztráty pravidelného zdroje příjmu,
 - i) z jiné nepřímé obchodní finanční ztráty,
 - j) z ostatních finančních ztrát.
17. Pojištění právní ochrany.
18. Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého trvalého bydliště.

5. Pojištění domácnosti

V České republice je množství pojišťoven, ze kterých si může člověk vybrat tu, která podle jeho mínění nabízí nejlepší podmínky pojištění domácnosti. Pojištění se většinou sjednává klientovi na míru tak, aby pokrylo co nejvíce rizik a v co nejvyšší možné míře ochránilo jeho majetek.

V současnosti nabízí na českém trhu pojištění domácnosti celkem 16 pojišťoven. Jmenovitě se jedná o tyto pojišťovny:

- Allianz pojišťovna, a.s.
- AXA životní pojišťovna a. s.
- Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group
- Česká pojišťovna, a. s.
- ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB
- Dolnorakouská pojišťovna, a. s.
- Generali Pojišťovna a. s.
- HALALI, všeobecná pojišťovna, a. s.
- Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s.
- Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group
- MAXIMA pojišťovna, a. s.
- Slavia pojišťovna, a. s.
- Triglav pojišťovna, a. s.
- UNIQA pojišťovna, a. s.
- VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s .
- Wüstenrot pojišťovna, a. s.

Následující informace jsou pouze obecného charakteru, pojišťovny si vytvářejí své vlastní podmínky, které lze zpravidla nalézt na webových stránkách pojišťovny či ve všeobecných pojistných podmínkách. Tyto podmínky se mohou značně lišit a to je také jeden z důvodů, proč může roční pojistné v jednotlivých pojišťovnách kolísat ve stokorunách.

5.1 Charakteristika a předmět pojištění domácnosti

Pojištění domácnosti je pojištěním souboru movitých věcí, nacházejících se na místě pojištění. Tento soubor tvoří zařízení domácnosti a slouží k jejímu provozu nebo

uspokojování potřeb členů pojištěné domácnosti, tedy osob, které v domácnosti trvale žijí (př. manžel, manželka, děti, druh, družka, registrovaný partner a jiní příbuzní).

Věci sloužící k provozu domácnosti jsou věci, které domácnost dělají domácností. Lze sem zařadit veškerý nábytek, koberce, záclony, osvětlovací tělesa, ale také domácí spotřebiče jako je pračka, lednice, vysavač či fén.

Předměty, které uspokojují potřeby členům domácnosti – tedy je využívají při svých koníčcích, zálibách, práci či sportu, jsou audiovizuální technika jako je televize, video, DVD přehrávač či rádio, dále pak různé sbírky, knihy, oblečení, sportovní potřeby aj.

Pojištěny jsou též stavební součásti domácnosti jako např. plovoucí podlahy, obklady stěn a stropů, výmalby, vestavěné spotřebiče, dřevěná schodiště, sanitární zařízení, kuchyňské linky, někdy i skleněné výplně oken a dveří, dveře aj.

K pojištěným předmětům se řadí také umělecká díla, klenoty, cenné papíry, peníze a jiné cennosti, zdravotní pomůcky pro tělesně postižené a v některých pojišťovnách i věci sloužící k výkonu povolání.

Součástí pojistky jsou i věci cizí, které členové domácnosti oprávněně užívají. Jedná se o věci pořízené na půjčku a dosud nesplacené (např. auto na leasing, úvěr ze stavebního spoření na zařízení domácnosti), či věci pouze vypůjčené.

Pojištění domácností se vztahuje i na věci, které členové pojištěné domácnosti zakoupili až po uzavření pojistky. Jako takové se automaticky stávají pojištěnými. Naopak věci, které přestaly být součástí domácnosti, již pojištěny nejsou. Prodáme-li sedací soupravu, či vyhodíme obnošené oblečení, nejsou již tyto věci pojištěny.

Některé pojišťovny vztahují pojištění domácnosti i na věci, které členové domácnosti

- odložili na místě tomu určeném (např. uzamčená kancelář, šatna v divadle, dojde-li ke krádeži, bude se jednat o pojistnou událost a poškozenému bude vyplacena náhrada)
- předali za účelem poskytnutí služby (př. oprava obuvi, dojde-li ke zničení či zcizení, má klient nárok na pojistné plnění)
- měli při škodné události při sobě nebo přímo na sobě (př. loupežné přepadení, živelná pohroma)

5.2 Místo pojištění

Místem pojištění v případě pojištění domácnosti představuje zejména rodinný dům pro jednu nebo i více rodin, byt v osobním, družstevním či nájemním užívání, a to jak pro stálé, tak i pro rekreační užívání. Místem plnění mohou být tedy i chaty, chalupy či letní byty.

Pojištění se vztahuje i na věci movité uložené v uzamykatelných nebytových prostorách nacházejících se ve stejné budově nebo na stejném pozemku a sloužící výhradně k užívání oprávněné osoby. Pojištěním domácnosti jsou chráněny tudíž i věci uložené ve sklepech či garážích.

Problematické bývají společné prostory v bytových domech jako jsou kočárkárny, sušárny či chodby, do kterých má přístup více lidí. Věci (př. kola, kočárky) odložené v těchto místech nebývají zpravidla do pojištění zahrnuty.

Sporným bodem bývají i balkony či lodžie, bydlí-li klient pojišťovny v přízemí či prvním patře. Věci umístěné na balkoně či lodžii nebudou zejména pro případ krádeže pojištěny.

5.3 Pojištěná rizika

Pojišťovny pojišťují domácnosti proti celé řadě rizik. Každý, kdo uzavírá pojištění domácnosti, by si měl dobře rozmyslet, proti jakým rizikům má zájem svou domácnost pojistit. Pojišťovny nabízí obvykle různé balíky se základním pojištěním, ale samozřejmě si lze připojistit určitá rizika, která nejsou zahrnuta v základním pojistném balíku.

Základní pojištěná rizika lze rozčlenit do čtyř skupin: živelné události, vandalismus, odcizení a poruchy vodovodního zařízení.

Mezi živelné události lze zařadit požár, výbuch, přímý úder blesku, záplava nebo povodeň, vichřice, krupobití, pád předmětů (stromů, stožárů nebo letadla), zemětřesení, sesuv půdy a lavin, zřícení skal, tíha sněhu nebo námrazy.

Mezi odcizení řadíme krádež nebo loupež (loupežné přepadení). Poruchami vodovodního zařízení jsou myšleny poruchy vodovodního a kanalizačního potrubí a vandalismem se rozumí úmyslné poškození nebo zničení věcí.

5.3.1 Definice pojistných nebezpečí

Krádež vloupáním

Krádeží vloupáním se rozumí přivlastnění si pojištěné věci pachatelem poté, co prokazatelně překonal ochranné zabezpečení v místě pojištění nebo se dopustil jiného násilného jednání vůči pojištěné věci.

Krupobití

Krupobitím se rozumí atmosférický přírodní jev, při kterém kousky ledu různého tvaru, váhy, velikosti a hustoty vytvořené přírodní cestou v atmosféře na pojištěnou věc dopadají s takovou intenzitou, že dochází k poškození nebo zničení pojištěné věci.

Loupež

Loupeží se rozumí přivlastnění si pojištěné věci pachatelem tak, že pachatel užije proti pojištěnému či jiné osobě násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí.

Pád stromů, stožárů a jiných předmětů

Pádem stromů, stožárů nebo jiných předmětů se rozumí takový pohyb předmětného tělesa (věci), který má znaky neřízeného a nekontrolovaného pádu.

Povodeň

Povodní se rozumí přechodné výrazné stoupnutí hladiny vodního toku nebo jiných povrchových vod, při němž voda zaplavuje území mimo koryto vodního toku a způsobuje tak škody na pojištěných věcech. To platí obdobně i pro stav, kdy voda nemůže z určitého území kvůli narušení stability vodního toku odtékat přirozeným způsobem (záplava).

Požár

Požárem se rozumí oheň v podobě plamene, který provází hoření a který vznikl mimo určené ohniště nebo určené ohniště nekontrolovaně opustil a šíří se dál vlastní silou nebo byl pachatelem rozšířen úmyslně. Požárem však není žhavení a tlení s omezeným přísunem kyslíku, jakož ani působení užitkového ohně a jeho tepla. Požárem dále není působení tepla při zkratu v elektrickém vedení (zařízení), pokud se plamen vzniklý zkratem dále nerozšíří.

Sesuv nebo zřícení lavin

Sesuvem nebo zřícením lavin se rozumí jev, kdy se masa sněhu nebo ledu náhle uvede do pohybu a řítí se do údolí.

Sesuv půdy, zřícení skal nebo zemin

Sesuvem půdy, zřícením skal nebo zemin se rozumí posuv zemské hmoty z vyšších terénních poloh do nižších, k němuž dochází působením přírodních sil nebo v důsledku lidské činnosti při porušení podmínek rovnováhy terénu.

Tíha sněhu nebo námraza

Tíhou sněhu nebo námrazou se rozumí destruktivní působení nadměrné hmotnosti sněhové či ledové hmoty na konstrukce budov. Nadměrnou hmotností se rozumí taková tíha sněhové či ledové hmoty, která se v dané oblasti místa pojištění běžně nevyskytuje.

Úder blesku

Úderem blesku se rozumí bezprostřední přechod blesku (atmosférického výboje) přes pojištěnou věc nebo bezprostřední působení energie blesku či teploty jeho výboje na pojištěnou věc. Za úder blesku není považováno kolísání elektrického napětí nebo přepětí v elektrorozvodné nebo komunikační síti. Škoda vzniklá úderem blesku musí být zjištělná podle viditelných destruktivních účinků na pojištěné věci.

Úmyslné poškození nebo úmyslné zničení pojištěné věci

Úmyslným poškozením nebo úmyslným zničením pojištěné věci se rozumí úmyslné poškození nebo zničení pojištěné věci třetí osobou, odlišnou od oprávněné osoby nebo osoby oprávněné osobě blízké nebo osoby s ní trvale žijící.

Vichřice

Vichřicí se rozumí dynamické působení hmoty vzduchu, která se pohybuje rychlostí 20,8 m/s či rychleji (tj. 75 km/h a více). Pojištěný je povinen zároveň prokázat, že takový pohyb vzduchu způsobil v okolí místa pojištění na řádně udržovaných budovách nebo jiných, stejně odolných věcech škody nebo že škoda mohla při bezchybném stavu pojištěné budovy nebo budovy, ve které se pojištěné věci nacházejí, vzniknout pouze v důsledku vichřice. Za škodu způsobenou vichřicí se dále považují i škody způsobené vržením jiného předmětu vichřicí na pojištěnou věc.

Vodovodní škoda

Vodovodní škodou se rozumí škoda vytékající či jinak unikající z vodovodního zařízení a dále škoda způsobená kapalinou nebo párou vytékající či unikající z topných systémů včetně kotlů nebo ze solárního systému.

Výbuch

Výbuchem se rozumí náhlý ničivý projev tlakové síly spočívající v rozpínavosti plynů nebo par (velmi rychlá chemická reakce nestabilní soustavy). Za výbuch tlakové nádoby (kotle, potrubí apod.) se stlačeným plynem nebo parou se považuje roztržení jejich stěn

v takovém rozsahu, že dojde k náhlému vyrovnání tlaku mezi vnějškem a nitrem nádoby. Výbuchem však není prudké vyrovnání podtlaku (imploze) ani aerodynamický třesk způsobený provozem letadla. Výbuchem není také reakce ve spalovacím prostoru motoru, reakce v hlavních střelných zbraních a jiných zařízeních, ve kterých se energie výbuchu cíleně využívá.

Záplava

Záplavou se rozumí vytvoření souvislé vodní plochy, které po určitou dobu stojí nebo proudí bez přirozeného odtoku v místě pojištění.

Zemětřesení

Zemětřesením se rozumí otřesy zemského povrchu způsobené pohybem zemské kůry, dosahující alespoň 6. stupně mezinárodní stupnice MSK-64, udávající makroseismické účinky zemětřesení, a to v místě pojištění (nikoli v epicentru).

5.4 Výluky z pojištění [6,10]

Každá z pojišťoven ve svých pojistných podmínkách stanovuje tzv. výluky z pojištění, na které se pojistné krytí nevztahuje. Výluky se týkají jednak věcí v bytě (např. věci nájemníků, plány a projekty) a jednak příčin, které pojistnou událost způsobí (např. válečné události). Výčet výluk je rozsáhlý a obvykle na něj pojišťovny příliš neupozorňují a odkazují na pojistné podmínky, kde jsou uvedeny.

Pojištění domácnosti nekryje například:

- škody vzniklé úmyslným jednáním pojištěného nebo pojistníka
- škody vzniklé vlivem jaderné reakce, chemické či biologické kontaminace
- škody vzniklé při válečných konfliktech, povstáních nebo vzpourách
- škody vzniklé při zásahu státní či úřední moci
- škody vzniklé násilným jednáním motivovaných politicky, sociálně, nábožensky (tj. i terorismus)
- vady věcí vzniklé před pojištěním nebo opotřebením
- nepřímé škody (např. ušlý výtěžek, pokuty, nemožnost užívat pojištěnou věc)

Dále předmětem pojištění domácnosti nebývají:

- věci převzaté kvůli poskytnutí služby
- věci sloužící k výdělečným účelům

- věci podnájemníků a hostů
- motorová vozidla, letadla, lodě a další dopravní prostředky
- individuálně zhotovené zvukové, obrazové, datové a jiné záznamy
- doklady – plány, projekty, autorská práva apod.
- plodiny/rostliny na pozemku, který přísluší k místu pojištění
- některá méně obvyklá exotická zvířata, které nejsou běžně chována
- včelstva a věci pro včelaření
- vlastní ztracená voda z vodovodů a studní
- věci, které jsou pojištěny jiným pojištěním

Před podpisem pojistné smlouvy je dobré přečíst si sekci výluk z pojištění ve všeobecných pojistných podmínkách. Mezi jednotlivými pojišťovnami se nachází celá řada rozdílů. Pokud ale chce klient pojistit věc, na kterou se pojištění domácnosti nevztahuje, má většinou možnost sjednat si doplňkové pojištění na konkrétní věc.

5.5 Limity plnění [12]

Nabídka pojištění domácnosti obvykle zahrnuje několik variant pojištění (základní, standardní a nadstandardní). Standardní varianta pojištění mnohdy nekryje všechny druhy pojistných rizik a také jsou v ní stanoveny limity plnění. Limity plnění znamenají, že různé skupiny vybavení domácností jsou kryty jen do určitého procenta pojistné částky. Nejčastěji se tyto limity pohybují mezi 10 % až 30 %. Maximální výše plnění bývá navíc stanovena konkrétní částkou – většinou v řádu desítek tisíc korun.

Mezi věci s omezenou výší plnění patří:

- audio-video technika (televize, videa, hi-fi věže apod.)
- výpočetní technika
- hudební nástroje
- jízdní kola
- šperky, starožitnosti a umělecká díla
- peníze a cennosti

Pojišťovny obvykle umožňují individuální zvýšení limitů u těchto vybraných předmětů nebo jejich dodatečné připojištění na vyšší částky. Pokud je tedy součástí domácnosti drahá elektronika, starožitnosti či umělecká díla, vyplatí se uzavřít dodatečné pojištění.

Cena této pojistky bude sice mnohem vyšší a také vyřizování se pojí s celou řadou administrativních potíží, které mohou zabrat spoustu času a finančních prostředků (pořízení fotografií, znalecký odhad apod.).

V případě nákupu další věci, která patří do omezených skupin, je výhodné upravit pojistnou částku uvedenou ve smlouvě o pojištění. Může se lehce stát, že v době uzavření pojištění dostačuje klientovi standardní limit. Po nákupu dalšího vybavení však může být ten limit překročen a v takovém případě by byl klient podpojištěn a měl by uvažovat o úpravě pojistné částky.

5.6 Pojistné [12]

Každá pojišťovna má vlastní metodiku pro výpočet pojistného, jehož výši přitom ovlivňuje hned několik faktorů. Na základě vyhodnocení těchto faktorů pojišťovna posoudí, jak je pojištění konkrétní pojišťovny rizikové. Logicky platí, že čím vyšší riziko, tím i vyšší pojistné.

5.6.1 Faktory ovlivňující výši pojistného

Mezi základní faktory, které ovlivňují výši pojistného, patří:

- pojistná částka (celková hodnota vybavení domácnosti)
- úroveň zabezpečení domácnosti
- výše zvolené spoluúčasti
- množství zvolených rizik
- umístění domácnosti (lokalita)
- bonusy a slevy
- četnost placení pojistného

Výše pojistné částky

Je to vlastně hodnota pojištěných věcí, kterou si stanoví klient sám. Tato částka potom určuje maximální výši plnění pojišťovny. Znamená to tedy, že čím je pojistná částka vyšší, tím více peněz můžete od pojišťovny v případě pojistné události dostat. Na druhou stranu ale pojistná částka zvyšuje roční pojistné.

Úroveň zabezpečení domácnosti

Obyčejný zámek na dveřích většinou stačí pouze pro nejnižší pojistné částky. Pojišťovny často požadují minimálně bezpečnostní zámek (obvykle pro pojistné částky do 300 tisíc korun). S tím, jak roste pojistná částka, roste i minimální požadovaná úroveň zabezpečení - od bezpečnostních zámků přes různé přídavné zamykací systémy (pro pojistné částky v řádu statisíců korun), alarmy až po mříže nebo zvlášť odolné dveře. Na některé vybrané věci (např. cennosti a peníze) je třeba pořídit si trezor. Bez něj jsou limity plnění opravdu směšné.

Některé pojišťovny také berou v úvahu, zda je domácnost v přízemí panelového domu (s relativně snadným přístupem do oken nebo na balkon) nebo ve vyšších patrech.

Odlišně od principu požadovaného zabezpečení vzhledem ke sjednané pojistné částce postupuje Česká pojišťovna. Nepředepisuje, jaké má být zabezpečení, ale dojde-li k odcizení věcí krádeží, pojišťovna poskytne plnění v závislosti na způsobu a kvalitě zabezpečení, které pachatel v době pojistné události překonal.

Pokud jde o živelná rizika, může být celková výše pojistného ovlivněna i materiálem, ze kterého je dům postaven (např. podle odolnosti proti požáru).

Výše zvolené spoluúčasti

Pojišťovny nabízejí klientům možnost podílet se na úhradě vzniklých škod. Tato spoluúčast je stanovena obvykle pevnou částkou - např. 2 000 Kč. Znamená to, že v případě škody zaplatí klient tuto částku a pojišťovna zbytek až do výše sjednaného pojistného plnění.

Odměnou za přistoupení ke spoluúčasti je bonus na pojistném - tj. snížení ročního pojistného o určitou část.

Množství zvolených rizik

Pojišťovny nabízejí celou řadu rizik, proti kterým je možné se pojistit. Některé pojišťovny mají již v základním pojištění poměrně široký rozsah nebezpečí, proti kterým je klient pojištěn. V případě, že si klient přeje pojistit ještě další rizika, které nejsou obsažena v základním balíku pojištění, má možnost připojištění konkrétních rizik. Se zvyšujícím se počtem pojištěných rizik samozřejmě stoupá i cena pojistného.

Umístění domácnosti (lokalita)

Ve výši placeného pojistného se odráží i tzv. rizikový faktor umístění pojištěné domácnosti. Např. v Praze je pravděpodobnost vykradení určitě jiná než v malém městě. Pojišťovny nejčastěji rozdělují pásma rizikovosti na Prahu, velká města, malá města a vesnice. Toto rozdělení je ale značně individuální a liší se u každé pojišťovny. Obecně ale platí, že byt v Praze bude pojištěn za více peněz než stejný byt v malém městě.

Bonusy a slevy

Pojišťovny přiznávají svým klientům bonusy obvykle za bezškodní průběh po několika letech, a dále různé věrnostní bonusy pro ty klienty, kteří mají od jedné pojišťovny více produktů (např. pojištění domácnosti, odpovědnosti občanů, životní pojištění).

Další slevy mohou být poskytovány při lepším zabezpečení domácnosti proti krádežím, než je obvykle požadováno, v rámci různých výjimečných akcí či při roční frekvenci placení pojistného.

Četnost placení pojistného

Pojistné se standardně platí ročně. U některých pojišťoven má klient možnost stanovit si placení pojistného půlročně, čtvrtletně nebo výjimečně měsíčně. Pojišťovny obvykle nabízejí procentuální slevy při placení v delší časové periodicitě, přičemž nejméně výhodné je měsíční placení. Zvýhodněna je naopak zejména roční frekvence placení pojistného.

5.7 Indexace

Aby byl klient ochráněn před růstem cen (inflací), nabízí některé pojišťovny tzv. indexaci pojistné částky. Znamená to, že pojistná částka je automaticky zvyšována podle inflačního indexu (tj. procentuálního růstu celkové cenové hladiny vyhlášeného statistickým nebo jiným úřadem).

5.8 Nová versus časová cena [12,14]

Při sjednání pojištění domácnosti je nutné se vždy informovat, zda bude při likvidaci pojistné události škoda hrazena v cenách nových nebo časových cenách.

5.8.1 Nová cena

Při pojištění na novou cenu (novou hodnotu, znovupořizovací cenu) vychází pojistné plnění z výše nákladů, které jsou nutné na pořízení nové věci stejných parametrů v době těsně před pojistnou událostí.

Znamená to tedy, že pokud věc od doby koupě podraží, dostane klient více peněz od pojišťovny, než za kolik věc původně koupil. Pokud ale věc naopak zlevní, dostane od pojišťovny méně, než za kolik věc koupil. Typickým příkladem, kde věc ztrácí rychle na hodnotě, je elektronika.

Byla-li věc poškozena tak, že ji lze ještě opravit, získá pojištěný pouze částku potřebnou k jejímu uvedení do původního stavu.

5.8.2 Časová cena

Je-li pojištění sjednáno na časovou cenu, počítá toto pojištění na rozdíl od nové ceny s opotřebením věci v průběhu používání. Pojišťovna se bude zajímat o to, kolik stálo pořízení zničené věci a jak dlouho byla věc používána. Podle svých tabulek určí výši opotřebení a výše náhrady bude vycházet z ceny nové věci snížené o opotřebení. V praxi to znamená, že z její aktuální hodnoty je navíc ještě odečteno opotřebení. V ideálním případě si tedy klient koupí věc obdobně starou a použitou.

Standardně se vše na novou cenu nepojišťuje. Elektronika, jiné technické přístroje, sportovní a oděvy lze většinou pojistit jen na hodnotu časovou. Výjimku tvoří pojišťovny, kde při splnění dodatečných podmínek (nejčastěji stáří věci) lze věci pojistit na novou cenu. Některé pojišťovny nabízí pojištění veškerého vybavení na cenu novou i bez dodatečných podmínek. Týká se to zejména nadstandardních variant pojištění. V takovém případě je ale nutné počítat s vyšším pojistným.

6. Allianz pojišťovna, a. s.

Allianz pojišťovna, a. s. nabízí pojištění domácnosti ve třech variantách. Jedná se o varianty Normal, Optimal a Exkluziv. Normal poskytuje úspornou variantu pojištění pouze proti základním rizikům. Oproti tomu varianta Optimal představuje výhodnou kombinaci ceny a rozsahu pojištění poskytující ochranu proti všem běžným nebezpečím. Nejširší, ale zároveň také nejdražší, je varianta Exkluziv, která kryje rizika všeho druhu.

Všechny tři varianty jsou určeny pro trvale obývanou domácnost. Pro rekreačně nebo přechodně obývanou domácnost nabízí pojišťovna pouze variantu Normal nebo Optimal.

Jednotlivé varianty se liší zejména v rozsahu pojištění a limitech pojistného plnění.

6.1 Rozsah pojištění

6.1.1 Varianta Normal

Pojištění domácnosti se zvolenou variantou Normal se vztahuje na škody způsobené požárem, výbuchem, úderem blesku nebo zřícením letadla, vichřicí nebo krupobitím, vodou z vodovodního zařízení, krádeží vloupáním a loupeží.

6.1.2 Varianta Optimal

Ve variantě Optimal se pojištění domácnosti vztahuje na škody způsobené požárem, výbuchem, úderem blesku nebo zřícením letadla, vichřicí nebo krupobitím, vodou z vodovodního zařízení, krádeží vloupáním a loupeží. Dále se pojištění rovněž vztahuje na škody způsobené loupežným přepadením, povodní nebo záplavou, náhlým sesuvem hornin a zemin nebo zřícením lavin, tíhou sněhu, pádem stromu, stožárů a jiných předmětů, nárazem vozidla, mrazem na topném systému a vodovodním zařízení, zemětřesením.

6.1.3 Varianta Exkluziv

U varianty Exkluziv je rozsah pojištění nejširší, oproti variantě Optimal se pojištění vztahuje navíc také na škody způsobené rázovou vlnou způsobenou nadzvukovými letouny, kouřem, vystoupením vody z odpadního potrubí, únikem vody z akvária, přepětím, atmosférickými srážkami a vandalismem. Pojištění se dále vztahuje na rozbití skla z jiné příčiny než pojištěným nebezpečím.

6.2 Výluky z pojištění

Z všeobecných pojistných podmínek Allianz pojišťovny, a. s. vyplývá, že pojištění se nevztahuje na škody, bez ohledu na spolupůsobící příčiny, přímo či nepřímo způsobené nebo zvýšené:

- a) úmyslně pojištěným, osobou pojištěnému blízkou nebo osobou žijící s pojištěným a ve společné domácnosti;
- b) následkem požití alkoholu nebo aplikace omamných nebo psychotropních látek osobami uvedenými v písm. a);
- c) válečnými událostmi, invazí, akcí zahraničního nepřítele, nepřátelskou akcí nebo válečnou operací (bez ohledu na to, zda byla válka vyhlášena či nikoli), vojenskými akcemi, občanskou válkou a občanskými nepokoji, vzpourou, povstáním, vzbouřením, revolucí, terorismem, zásahy státních orgánů a bezpečnostních složek státu, zabavením vládní nebo jinou úřední mocí;
- d) jadernou energií, radioaktivním zářením a radioaktivním zamořením nebo znečištěním všeho druhu;
- e) působením elektromagnetických polí a elektromagnetického záření a jakéhokoli jiného záření;
- f) vývojem, výrobou, poskytováním nebo instalací software, ze ztrát, poškození, změny nebo snížené funkčnosti nebo možnosti provozovat či používat telekomunikační zařízení nebo jiné prostředky komunikace, počítačový systém, programy, software, internet, e-commerce, data, informační prameny, mikročipy, integrovaný obvod nebo podobné zařízení v počítačovém či jiném vybavení;
- g) plísněmi, houbami a sporami.

Pojištění domácnosti se rovněž nevztahuje na:

- a) jakékoliv následné finanční škody, zejména ztráty na výděлку a ušlý zisk;
- b) silniční vozidla a zvláštní vozidla podléhající schvalovacímu řízení pro provozu na pozemních komunikacích ve smyslu zvláštního právního předpisu;
- c) letadla, létající zařízení a plavidla všeho druhu, není-li v pojistné smlouvě uvedeno jinak.

Dle Zvláštních pojistných podmínek pro pojištění trvale obývané domácnosti se pojištění dále nevztahuje na:

- věci sloužící k výkonu povolání, pokud není v pojistné smlouvě ujednáno jinak;
- peníze a ceniny v rámci varianty Normal;
- věci, které jsou předmětem jiného pojištění;
- věci předané nebo věci převzaté za účelem poskytnutí služby;
- věci podnajímeníků;
- věci převzaté do úschovy;
- motorová vozidla, nemotorová vozidla s SPZ nebo registrační značkou a letadla;
- jiná plavidla (kromě malých plavidel) a lodní motory;
- individuálně vytvořené záznamy na nosičích zvuku, obrazu a podobných informačních a řídicích systémech;
- autorská a jiná nehmotná práva osobě majetkového charakteru.

6.3 Pojistné

Běžné pojistné je kalkulováno pro roční pojistné období. Existuje samozřejmě možnost sjednat si pololetní, čtvrtletní nebo měsíční pojistné období, v takovém případě si však pojišťovna účtuje přírážku k běžnému pojistnému a to ve výši 3 % pro pololetní pojistné období, 5 % pro čtvrtletní a 10 % pro měsíční pojistné období.

6.4 Bonus

Allianz pojišťovna, a. s. poskytuje za každý pojistný rok nepřerušeno trvání pojištění, během nenastala pojistná událost, z níž by bylo vyplaceno pojistné plnění, slevu na pojistném (bonus) ve výši 5 %. Maximální výše slevy může dosáhnout 30 %.

Je nutno dodat, že v případě pojistné události, z které bude v pojistném roce vyplaceno pojistné plnění, bude bonus od následujícího výročního dne po vyplacení pojistné částky snížen a to o 5 % za každou pojistnou událost.

Sleva i zvýšení pojistného se vypočítává z roční kalkulace pojistného, které je stanoveno pro následující období.

6.5 Lokalita domácnosti

Jak již bylo řečeno, lokalita domácnosti ovlivňuje pojistné. Některá města jsou pro pojišťovnu rizikovější – může se jednat o záplavovou oblast či město s vyšším výskytem kriminality. Allianz pojišťovna, a. s. člení Českou republiku pro své potřeby pojišťování do těchto tří pásem:

1. pásmo: Praha

2. pásmo: středně velká města (Brno, České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Havířov, Hradec Králové, Chomutov, Jihlava, Karlovy Vary, Karviná, Kladno, Liberec, Most, Olomouc, Opava, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Teplice, Ústí nad Labem, Zlín)

3. pásmo: ostatní

6.6 Pojistná hodnota

Pojistnou hodnotou je nová cena věci. Výjimkou jsou u varianty Normal nebo Optimal domácí elektrospotřebiče a sportovní potřeby starší pěti let a dále oděvy, obuv a prádlo starší tří let. Pojistnou hodnotou v tomto případě je časová cena věci. U varianty Exkluziv je pojistnou hodnotou vždy nová cena věci.

6.7 Horní hranice pojistného plnění a spoluúčast

Pojistitel poskytne pojistné plnění maximálně do výše limitu pojistného plnění stanoveného procentem z pojistné částky bez doplňkového pojištění nebo pevnou finanční částku v závislosti na sjednané variantě pojištění (viz Tab. 1 Limity pojistného plnění).

Pojištěný se na náhradě škody způsobené povodní podílí spoluúčastí z pojistného plnění ve výši 1 %, min. však 15 000 Kč. A dále se pojištěný podílí na náhradě škody způsobené záplavou a to spoluúčastí z pojistného plnění ve výši 3 000 Kč.

Tab. 1 Limity pojistného plnění

Pojistná nebezpečí, pojištěné věci, pojištěné náklady a místa pojištění	Limity pojistného plnění		
	Normal	Optimal	Exkluziv
a) Cennosti Celkem (za 1 věc) Navýšení limitu V uzamčeném trezoru	10 % (5 %) nelze sjednat 20 % (10 %)	20 % (5 %) 40 % (10 %) 40 % (10 %)	40 % (10 %) nelze sjednat 60 % (15 %)
b) Elektronické a optické přístroje Celkem (za 1 věc) Navýšení limitu V uzamčeném trezoru	10 % (5 %) nelze sjednat 20 % (10 %)	20 % (5 %) 40 % (10 %) 40 % (10 %)	40 % (10 %) nelze sjednat 60 % (15 %)
c) Peníze a cennosti V uzamčeném trezoru	nehradí se nehradí se	1 % 5 %	3 % 6 %
d) Vklady V uzamčeném trezoru	1 % 2 %	2 % 5 %	5 % 10 %
e) Stavební součásti	5 %	10 %	20 %
f) Jízdní kolo	2 %	5 %	10 %
g) Zvířectvo	1 %	2 %	5 %
h) Malá plavidla	1 %	2 %	5 %
i) Příslušenství a náhradní součástky vozidel	1 %	2 %	5 %
j) Vedlejší prostory Navýšení limitu 1 Navýšení limitu 2 Navýšení limitu 3	1 %, maximálně však 10 000 Kč nelze sjednat nelze sjednat nelze sjednat	2 %, maximálně však 20 000 Kč až 100 000 Kč až 150 000 Kč až 200 000 Kč	5 %, maximálně však 50 000 Kč Až 100 000 Kč Až 150 000 Kč Až 200 000 Kč
k) Věci mimo místo pojištění (loupežné přepadení)	nehradí se	2 %	5 %
l) Náhradní ubytování	5 %, max. po dobu 6-ti měsíců	10 %, max. po dobu 6-ti měsíců	20 %, max. po dobu 6-ti měsíců
m) Vyčištění a vysušení	1 %	2 %	5 %
n) Následná škoda	10 %	20 %	40 %
o) Škody způsobené mrazem na topném systému a vodovodním zařízením	nehradí se	2 %	5 %
p) Vandalismus	nehradí se	nehradí se	1. škoda v poj. roce, max. 10 %
q) Atmosférické srážky	nehradí se	nehradí se	1. škoda v poj. roce, max. 20 %
r) Rozbití skla z jiné příčiny než pojištěným nebezpečím	nehradí se	nehradí se	1. škoda v poj. roce, max. 10 %

Zdroj: Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění trvale obývané domácnosti Allianz pojišťovny, a. s.

6.8 Zabezpečení proti vloupání a spoluúčast

Je-li v pojistné smlouvě sjednáno krytí škod v důsledku krádeže vloupáním, požaduje pojišťovna zabezpečení pojištěné domácnosti proti vloupání zabezpečovacími zařízeními. Čím vyšší je pojistná částka, tím vyšší stupeň zabezpečení pojišťovna požaduje. V tomto případě je brán ohled i na umístění bytu, rozlišuje se byt v patře a přízemí.

Zabezpečovací zařízení je bodově ohodnoceno dle tabulky uvedené ve všeobecných pojistných podmínkách. S ohledem na počet bodů je poté stanovena výše spoluúčasti. Pokud je součet bodového ohodnocení zabezpečení nižší než 100, představuje vypočtený rozdíl spoluúčast pojištěného (v %). Tato spoluúčast se neuplatňuje pro škody, které byly způsobeny krádeží vloupáním do vedlejších prostor.

Rozhodujícími faktory udávající výši spoluúčasti jsou výše pojistné částky a stav zabezpečení v době pojistné události. Zabezpečovací zařízení musí být samozřejmě v době pojistné události v aktivním a funkčním stavu.

6.9 Doplnkové pojištění

Pokud pro pojistné krytí není dostačující limit pojistného plnění, je možné sjednat si za zvláštní pojistné doplnkové pojištění. Pro doplnkové pojištění pak platí rozsah sjednaných pojistných nebezpečí podle zvolené varianty v pojistné smlouvě. Připojistit lze jmenovitě určené cennosti, elektronické a optické přístroje, stavební součásti, jízdní kola a malá plavidla. Dále lze doplnkové pojištění sjednat pro jmenovitě určené věci sloužící k výkonu povolání, které nejsou předmětem pojištění domácnosti.

Doplnkové pojištění nelze sjednat pro peníze, ceniny, vklady, zvířectvo a příslušenství a náhradní součásti motorových a nemotorových vozidel ani pro věci vyloučené z pojištění (s výjimkou věcí sloužící k výkonu povolání).

6.10 Asistenční služba Home Assistance

Součástí pojištění domácnosti u pojišťovny Allianz jsou asistenční služby. Jejich základem jsou **Urgentní asistenční služby**, které zahrnují odvrácení stavu nouze (havarijní situace) a servis domácích spotřebičů (pouze u varianty Exkluziv). Havarijní situací se rozumí situace vyžadující bezodkladnou opravu pojištěného majetku, ale také situace, kdy dojde k zabouchnutí či ztrátě klíčů. Servis domácích spotřebičů u varianty Exkluziv může pojištěný využít tehdy, pokud porucha brání ve využívání

elektrospotřebiče, pokud byl elektrospotřebič zakoupen v ČR jako nový, není starší 5 let a už se na něj nevztahuje záruka.

Na bezplatné využití Urgentních asistenčních služeb má pojištěný nárok dvakrát ročně. Limit na jeden asistenční zásah pro pojištění ve variantě Normal a Optimal činí 2 000 Kč a u varianty Exkluziv 4 000 Kč. Do tohoto limitu jsou zahrnuty náklady spojené s prací a příjezdem na místo pojištění a materiál.

Potřebujete-li provést různé opravy v domácnosti, je zde možnost využít **Modré stránky Allianz**, které nad rámec Urgentních asistenčních služeb nabízí Allianz pojišťovna. Modré stránky Allianz zdarma zprostředkují klient kontakt na poskytovatele služby spojené s domácností. Veškeré náklady na práci, materiál a další náklady spojené s realizací opravy si pojištěný hradí sám.

7. AXA pojišťovna a. s.

AXA pojišťovna a. s. nabízí pojistný produkt AXA Domov. Tímto produktem lze pojistit dům, byt a domácnost proti živelným událostem a jiným nebezpečím jako je vandalismus nebo krádež. Dále se zaměřují pouze na trvale obývanou domácnost.

7.1 Rozsah pojištění

Sjednáním pojištění domácnosti u AXA pojišťovny je klient pojištěn proti škodám způsobeným některým z těchto pojistných nebezpečí:

- požár, výbuch, úder blesku, náraz nebo zřícení pilotovaného letícího tělesa, jeho části nebo nákladu;
- vichřice nebo krupobití;
- zemětřesení;
- pád stromů, stožárů nebo jiných předmětů;
- tíha sněhu nebo námrazy;
- vodovodní škoda;
- sesouvání půdy, lavin, zřícení skal nebo zemin;
- odcizením pojištěné věci krádeží vloupáním nebo loupežným přepadením;
- úmyslné poškození nebo úmyslné zničení předmětu pojištění (vandalismus);
- poškození nebo zničení stavebních součástí způsobené jednáním pachatele směřujícím k odcizení věci.

Dále lze sjednat pojištění na škody způsobené povodní nebo záplavou.

7.2 Výluky z pojištění

Veškerá pojištění od pojišťovny AXA se nevztahují na nahodilou skutečnost způsobenou:

- a) následkem jaderné reakce, jaderného záření či kontaminaci radioaktivní látkou, formaldehydem, azbestem apod.;
- b) v souvislosti či následkem válečných událostí, vzpoury, povstání nebo jiných hromadných násilných nepokojů, stávek, teroristických aktů (tj. násilných jednání motivovaných politicky, sociálně, ideologicky nebo nábožensky) nebo zásahu státní nebo úřední moci;

- c) následkem vady, kterou trpěla pojištěná věc již v době sjednání pojištění, a která měla či mohla být známa pojistníkovi nebo pojištěnému bez ohledu na to, zda byla známa pojistiteli;
- d) úmyslně pojištěným, osobu pojištěnému blízkou nebo osobou žijící s pojištěným ve společné domácnosti;
- e) osobami uvedenými v písm. d), v důsledku požití alkoholu nebo aplikace omamných nebo psychotropních látek.

Pojištění domácnosti se nevztahuje na:

- a) plnění (náhrady) nepřímých škod všeho druhu (např. ušlý zisk, ušlý výdělek, pokuty, manka, nemožnost užívání pojištěné věci) a za související (vedlejší) náklady (náklady právního zastoupení, expresní příplatky jakéhokoliv druhu apod.);
- b) škody způsobené atmosférickými srážkami, působením vlhkosti, hub, plísní nebo spór;
- c) škody způsobené prosakováním spodní vody nebo vystoupením kapalin z odpadního a kanalizačního řadu s výjimkou případů, kdy škoda vznikla v příčinné souvislosti s pojistným nebezpečím záplava nebo povodeň;
- d) zničení nebo poškození pojištěné věci či její části jakýmkoliv znečištěním, kresbami, nápisy, zbarvením apod.;
- e) věci podnajíemníků;
- f) věci převzaté za účelem poskytnutí služby;
- g) autorská práva a práva průmyslového vlastnictví;
- h) plány nebo projekty;
- i) motorová vozidla, přívěsy, návěsy, motocykly;
- j) letadla a zařízení pro létání všeho druhu;
- k) lodě a jiná plavidla přesahující hodnotu 40 000 Kč.

7.3 Spoluúčast

Za každou pojistnou událost je pojišťovna oprávněna dle pojistných podmínek odečíst z pojistného plnění spoluúčast ve výši 1 000 Kč.

Nastane-li v pojištěné domácnosti pojistná událost v okamžiku, kdy byla domácnost neobývána nebo byla ponechána bez dohledu po dobu delší než 60 po sobě

následujících kalendářních dnů, vzniká pojištěnému povinnost další spoluúčasti ve výši 20 % z pojistného plnění.

7.4 Limity plnění

První limit, který ve svých pojistných podmínkách pojistitel uvádí, je limit max. 50 000 Kč za jakoukoliv jednotlivou pojištěnou věc, pokud nebude mít pojistitel v době pojistné události k dispozici doklady, které identifikují pojištěnou věc postiženou pojistnou událostí a její hodnotu (znalecký posudek, doklad o zakoupení).

Další limit plnění se týká v případě odcizení věcí krádeží vloupáním. Pojistitel vyplatí pojistné plnění v závislosti na způsobu a kvalitě zabezpečení dle Tab. 2 Stupně zabezpečení a limity plnění pro odcizení věcí krádeží vloupáním vyjma pojištěných cenností.

Tab. 2 Stupně zabezpečení a limity plnění pro odcizení věcí krádeží vloupáním vyjma pojištěných cenností

Stupeň	popis zabezpečení	limit v Kč
M1	uzamčený prostor nebo uzamknutí k jinému nepřemístitelnému předmětu	50 000
M2	stejně jako M1 s doplněním o: vstupní dveře s cylindrickou bezpečnostní vložkou	300 000
M3	stejně jako M1 s doplněním o: vstupní dveře jsou uzamčeny bezpečnostním uzamykacím systémem, přídatným bezpečnostním zámkem a opatřeny zábranami proti vysazení a vyražení, vyháčkování a zárubně proti roztažení	500 000
M4	stejně jako M3 s doplněním o: vstupní dveře jsou dále opatřeny třibodovým rozvorovým zámkem nebo bezpečnostní oboustrannou závorou	750 000
M5	stejně jako M4 s doplněním o okna a jiná prosklená část nebo zvenku přístupné otvory nižší než 2,5 m nad okolním terénem, přístupnými konstrukcemi jsou opatřeny okenicí, roletou, mříží, bezp. zasklením nebo EZS bez napojení na PCO	1 000 000
M6	stejně jako M4 s doplněním o okna a jiná prosklená část nebo zvenku přístupné otvory nižší než 2,5 m nad okolním terénem, přístupnými konstrukcemi jsou opatřeny okenicí, roletou, mříží, bezp. zasklením nebo EZS s napojením na PCO	2 000 000
M7	zvláštní, speciální, popsáné v pojistné smlouvě	
Stupně zabezpečení a limity plnění pro odcizení věcí krádeží vloupáním pojištěných cenností		
C1	zabezpečení nejméně M1	30 000
C2	zabezpečení nejméně M2	70 000
C3	trezor, bezpečnostní třídy 0 a současně nejméně M3	500 000
C4	trezor, bezpečnostní třídy 1 a současně nejméně M3	750 000
C5	trezor, bezpečnostní třídy 1 a současně nejméně M5	1 000 000
C6	zvláštní, speciální, popsáné v pojistné smlouvě	

Zdroj: AXA pojišťovna a. s. Všeobecné pojistné podmínky

Limity plnění jsou stanoveny také u elektroniky, cenností a stavebních součástí. AXA pojišťovna poskytne plnění maximálně do výše limitů, které jsou stanovené procentem z pojistné částky:

- a) 15 % za pojistnou událost vzniklou na elektronických a optických přístrojích, nosičích informací;
- b) 10 % za škody způsobené na cennostech;
- c) 10 % v případě pojistné události vzniklé na věcech zvláštní hodnoty;
- d) 10 % za pojistnou událost vzniklou na stavebních součástech.

Pojišťovna má také stanoveny limity plnění ve formě fixní částky. Tyto limity jsou určeny pro peněžní hotovosti, zvířata, umělecké předměty a věci sloužící k výdělečným účelům nebo k výkonu povolání.

Za pojistnou událost vzniklou na peněžní hotovosti nebo při zneužití vkladní a šekové knížky, platební karty nebo jiných obdobných dokumentů poskytne pojišťovna plnění maximálně do výše 10 000 Kč.

Za pojistnou událost vzniklou na zvířatech má pojišťovna stanovený limit pojistného plnění 20 000 Kč a škody na věcech sloužících k výdělečným účelům nebo k výkonu povolání hradí do výše 30 000 Kč.

Limit plnění z uměleckých předmětů je v součtu omezen částkou 300 000 Kč.

V pojistné smlouvě lze individuálně s klientem sjednat navýšení limitu u vybraných skupin věcí.

7.5 Bonus

Pojišťovna poskytne za každý bezeškodní pojistný rok nepřerušeno pojištění slevu na pojistném a to ve výši 3 %. Horní hranice této slevy není stanovena, jedná se o nekonečnou slevu.

Nastane-li v pojistném roce pojistná událost, ze které pojistitel vyplatí pojistné plnění, je pojistitel oprávněn snížit slevu na pojistném a to o 3 % za každou pojistnou událost.

7.6 Pojistná hodnota

Pojišťovna AXA vyplácí pojistné plnění v nových cenách – tj. bude uhrazen náklad na znovupořízení nové věci stejného druhu, pokud však amortizace nepřesáhne 60 %. Pokud bude amortizace vyšší než 60 %, je pojistné plnění vypláceno v časové ceně, tedy po odpočtu amortizace. Výjimkou jsou cizí movité věci, které pojištěný právem užívá. V tomto případě je pojistnou hodnotou časová cena.

Naopak u pojistné události, která vznikla v důsledku požáru, výbuchu nebo pádu letadla (příp. části letadla či jím přepravovaného nákladu), vyplatí pojistitel vždy novou cenu věci.

Nová cena je vždy pojistnou hodnotou i tehdy, pokud pojistná událost vznikla na pojištěném invalidním vozíku, rehabilitačních pomůckách, dětském kočárku, rostlinách, zvířatech, zásobách potravin, nápojů, léků, krmiva, steliva, paliva a stavebního materiálu.

7.7 Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu získává klient pojišťovny **bezplatně** a automaticky **k pojištění** domu, bytu či domácnosti. Tato odpovědnost se týká pojištěného a osob, které žijí s pojištěným ve společné domácnosti.

Pojistnou událostí u tohoto pojištění je událost, při které vznikla škoda na majetku, zdraví či životě třetí osoby (poškozeného) a za tuto událost pojištěný nesl podle právních norem odpovědnost.

Pojišťovna AXA zde stanovila tyto limity pojistného plnění:

- za škody způsobené na zdraví či životě 1 000 000 Kč
- za škody způsobené na majetku 500 000 Kč
- jiné majtkové škody (finanční škoda) 100 000 Kč

7.8 Asistenční služby

Vedle pojištění odpovědnosti za škodu poskytuje bezplatně také rozsáhlé asistenční služby. Pojišťovna má zřízenou telefonní linku, kde odborníci pomohou pojištěnému při řešení náhlých situací. Asistenční služby mohou mít ráz technický či právní.

7.8.1 Technická asistence

Předmětem technické asistence je poskytnutí pojistného plnění formou asistenčních služeb, příp. formou úhrady prací provedených dodavatelem služeb (v rozsahu a za podmínek stanovených v pojistném programu) v případě technické havárie, živelní havárie, zablokování dveří nebo v případě náhlé hospitalizace člena domácnosti.

7.8.2 Právní asistence

Předmětem právní asistence je ochrana oprávněných právních zájmů pojištěného. Pojistitel poskytuje pojištěnému:

- *telefonickou službu právních informací*, na kterou se může pojištěný obrátit v případě obecných právních otázek, nejasností nebo v rámci prevence sporů
- *právní asistenční službu* poskytující pomoc, podporu a rady pojištěné osobě za účelem nalezení řešení jeho pojistné události *mimosoudním smírem nebo dohodou*
- *právní asistenční službu* poskytující právní asistenci za účelem nalézt řešení pojistné události *v soudním řízení*, příp. dále *exekčním řízení*, a to zejména zajištěním právního zastoupení pojištěného

Asistenční služby mají své hranice pojistného plnění. Roční limit pojistného plnění je horní hranicí pro plnění formou úhrady dodavatelům služeb. Jednotlivé služby poskytované dodavateli služeb, které se pojistitel zavázal zorganizovat a uhradit, jsou pojistitelem hrazeny do dílčího limitu pojistného plnění.

Roční i dílčí limity pojistného plnění jsou uvedeny v tabulkách Technická asistence – věcný rozsah a limity pojistného plnění a Právní asistence – věcný rozsah a limity pojistného plnění.

7.9 Připojištění právní asistence KOMFORT

Doplňkovým pojištěním k pojištění domácnosti je připojištění právní asistence KOMFORT. Program KOMFORT rozšiřuje základní rozsah právní asistence a podstatným způsobem navyšuje limity pojistného plnění. Oproti předchozí právní asistenci se toto připojištění týká také mimo jiné mimosoudního a správního řízení. Veškeré údaje jsou uvedeny taktéž v tabulce Právní asistence – věcný rozsah a limity pojistného plnění.

8. Srovnání pojišťoven Allianz a AXA

8.1 Rozsah rizik

Rozsahem rizik odpovídá pojištění domácnosti od pojišťovny AXA téměř variantě Optimal u pojišťovny Allianz. Rozdíl je u vandalismu, který je součástí až varianty Exkluziv, zatímco pojišťovna AXA ho nabízí v základním balíčku. Všechny škody způsobené vandalismem ale AXA nehradí. Jak je uvedeno ve výlukách z pojištění, pojišťovna hradí všechny škody mimo kreseb, nápisů, zabarvení apod., tzn. že v rámci vandalismu se hradí např. rozbití okna, prokopnutí dveří apod. Druhý rozdíl se týká rizika povodně a záplavy, u Allianz je součástí varianty Optimal, v případě AXA je nutné si toto riziko dopojistit.

8.2 Výluky z pojištění

Obě pojišťovny mají výluky z pojištění poměrně rozsáhlé. Řadu z nich mají společné. AXA pojišťovna má ve srovnání s Allianz pojišťovnou navíc pět výluk. První výluka se týká nahodilé skutečnosti vzniklé následkem vady, kterou trpěla pojištěná věc již v době sjednání pojištění, a která měla či mohla být známa pojistníkovi nebo pojištěnému bez ohledu na to, zda byla známa pojistiteli. Další výlukou jsou škody způsobené atmosférickými srážkami a škody způsobené prosakováním spodní vody nebo vystoupením kapalin z odpadního a kanalizačního řadu s výjimkou případů, kdy škoda vznikla v příčinné souvislosti s pojistných nebezpečím záplava nebo povodeň. AXA pojišťovna dále nehradí škody způsobené zničením nebo poškozením pojištěné věci či její části jakýmkoliv znečištěním, kresbami, nápisy, zabarvením apod. A poslední výlukou, na kterou se pojištění domácnosti u AXA pojišťovny nevztahuje, jsou veškeré plány a projekty.

Allianz pojišťovna má shodou okolností taktéž pět výluk, o kterých se AXA pojišťovna nezmiňuje. Allianz nehradí škody vzniklé na věcech sloužících k výkonu povolání, na věcech předaných za účelem poskytnutí služby a individuálně vytvořených záznamech na nosičích zvuku, obrazu a podobných informačních a řídicích systémech. Pojištění domácnosti od Allianz pojišťovny se oproti AXA pojišťovně dále nevztahuje na škody způsobené vývojem, výrobou, poskytováním nebo instalací software, ze ztrát, poškození, změny nebo snížené funkčnosti nebo možnosti provozovat či používat telekomunikační zařízení nebo jiné prostředky komunikace, počítačový systém,

programy, software, internet, e-commerce, data, informační prameny, mikročipy, integrovaný obvod nebo podobné zařízení v počítačovém či jiném vybavení. Po této obsáhlé výluce následují poslední výlučka, která se týká pouze varianty Normal. V případě této varianty se pojištění nevztahuje na peníze a ceniny.

8.3 Bonus

V případě bonusu za každý bezeškodný rok je u pojišťoven rozdíl v procentu slevy. Zatímco AXA snižuje roční pojistné o 3 %, Allianz snižuje o 5 %. Allianz má tento bonus ohraničen do 30 %. Bonus u AXY je sice o 2 % nižší, ale tato sleva nemá stanovenou horní hranici, jedná se tedy o nekonečnou slevu.

Záleží jen na individuálním posouzení klienta, co považuje za výhodnější.

8.4 Limity plnění

Allianz pojišťovna stanovuje ve svých pojistných podmínkách oproti AXE daleko více limitů plnění. Limity se značně liší v předmětu, pro který jsou určeny, společnými limity jsou pouze elektronika a optické přístroje, cennosti, stavební součásti, peníze a zvířata. Srovnám proto pouze tyto shodné limity. V případě elektroniky a optických přístrojů má AXA limit, který odpovídá výši limitu mezi variantou Normal a Optimal u Allianz. Výši limitu u cenností se AXA shoduje s variantou Normal a u stavebních součástí se shoduje naopak s variantou Optimal. U limitu pro peníze a zvířata nelze provést srovnání, protože AXA má stanovené fixní částky a Allianz procenta.

Budeme-li ale uvažovat, že byly v domácnosti zcizeny peníze v hodnotě 50 000 Kč, vyplatí nám Allianz pojišťovna u varianty Optimal pouze 1 %, tzn. 500 Kč, u varianty Exkluziv 3 %, tj. 1 500 Kč a v případě varianty Normal není tato škoda hrazena pojišťovnou vůbec. U AXY je stanovena fixní částka 10 000 Kč. Aby klient obdržel od pojišťovny Allianz náhradu ve výši 10 000 Kč, muselo by být zcizena částka ve výši 1 000 000 Kč (u varianty Optimal) nebo ve výši 333 334 Kč (varianta Exkluziv). Takové vysoké sumy jistě běžný občan v domácnosti nemá, a proto je v tomto ohledu jednoznačně výhodnější AXA.

Stejnou situaci lze nadnést i u limitu týkající se zvířat. AXA stanovuje limit ve výši 20 000 Kč. Aby klient Allianz pojišťovny dosáhl této výše, musel by vlastnit v případě varianty Normal zvíře v hodnotě 2 000 000 Kč, u varianty Optimal zvíře v hodnotě 1 000 000 Kč a v případě varianty Exkluziv zvíře v hodnotě za 400 000 Kč.

8.5 Spoluúčast

AXA pojišťovna snižuje pojistné plnění v případě pojistné události vždy o spoluúčast, která činí 1 000 Kč. Další spoluúčast nastává, ponechá-li pojištěný domácnost opuštěnou na dobu delší než 60 kalendářních dnů, v případě pojistné události pak výše této spoluúčasti činí 20 % z pojistného plnění.

Má-li klient sjednané pojištění domácnosti u Allianz pojišťovny a zvolil variantu Optimal či Exkluziv, podílí se klient na náhradě škody způsobené povodní spoluúčastí z pojistného plnění ve výši 1 %, min. však 15 000 Kč. Na náhradě škody způsobené záplavou se pojištěný podílí spoluúčastí ve výši 3 000 Kč. Další spoluúčast platí pro všechny varianty pojištění a závisí na stupni zabezpečení domácnosti. Tato spoluúčast se uplatňuje pouze při škodě způsobené krádeží vloupáním.

8.6 Pojistná hodnota

AXA vychází při vyplácení pojistného plnění z nových cen, pokud však amortizace nepřesáhne 60 %. Přesáhne-li opotřebení 60 %, je pojistné plnění vypláceno v časové ceně. Výjimkou jsou některé předměty jako je invalidní vozík, dětský kočárek, rehabilitační pomůcky, stavební materiál či potraviny. V těchto případech je vypláceno pojistné plnění vždy v nových cenách. Taktéž použije pojišťovna novou cenu, hradí-li škody způsobené požárem, výbuchem či pádem letadla. Škoda na cizích movitých předmětech je oceněna časovou cenou.

Allianz pojišťovna v případě varianty Exkluziv vyplatí vždy novou cenu věci. Při sjednání varianty Normal či Optimal je vyplácena také nová cena věci, výjimku ale představují elektrospotřebiče a sportovní potřeby starší 5 let a oděvy, obuv a prádlo starších 3 let, v tomto případě je vyplácena časová hodnota věci.

9. Modelový příklad

*Mladý pár má zájem pojistit si svou nově zřízenou domácnost (trvale obývanou). Jedná se o podkrovní byt v osobním vlastnictví nacházející se v 5. patře obytného domu s celkem 10 bytovými jednotkami v Českých Velenicích. Vstupní dveře jsou zabezpečeny bezpečnostním uzamykacím systémem. Pojistná částka činí **500 000 Kč**.*

Z pojistné částky tvoří stavební součásti 130 000 Kč, elektrické a optické přístroje (výpočetní a audiovizuální technika) 50 000 Kč a elektrospotřebiče představují 73 000 Kč.

9.1 Allianz pojišťovna, a. s.

Allianz pojišťovna nabízí možnost sjednat si pojištění domácnosti on-line. Výhodou je nejenom pohodlnost a rychlost, ale především sleva, kterou za on-line sjednání klient obdrží.

Roční pojistné u pojišťovny Allianz:

- varianta Normal **977 Kč** (sleva za on-line sjednání 173 Kč)
- varianta Optimal **1 190 Kč** (sleva za on-line sjednání 210 Kč)
- varianta Exkluziv **1 912 Kč** (sleva za on-line sjednání 338 Kč)

9.2 AXA pojišťovna a. s.

AXA pojišťovna nenabízí možnost sjednat si on-line pojištění domácnosti. Výhodou je pojištění odpovědnosti za škodu, které klient obdrží zdarma při sjednání pojištění. U pojistné částky 500 000 Kč požaduje pojišťovna určitý stupeň zabezpečení domácnosti. V našem modelovém příkladě stupeň M3, což znamená mít uzamknutý prostor se vstupními dveřmi, které budou uzamčeny bezpečnostním uzamykacím systémem, přídavným bezpečnostním zámkem a opatřeny zábranami proti vysazení a vyražení, vyháčkování a zárubněmi proti roztažení.

Roční pojistné při stanovené pojistné částce 500 000 Kč činí včetně pojištění odpovědnosti za škodu **1 050 Kč**.

10. Srovnání se zahraničním produktem

10.1 Pojištění domácnosti u Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.

Pro porovnání pojištění domácnosti v ČR a v zahraničí bylo vybráno Slovensko, konkrétně **Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.**

Allianz – Slovenská poisťovňa nabízí svým klientů na ochranu svého majetku pojištění domácnosti ve třech modulech – modul **BASIC, OPTIMAL a KOMFORT**.

10.1.1 Rozsah rizik

Modul BASIC

V rámci modulu BASIC se pojištění domácnosti vztahuje na škody způsobené požárem, výbuchem, úderem blesku, nárazem nebo zřícením letadla s posádkou nebo jeho části či nákladu, vodou z vodovodního zařízení nebo topného systému, krádeží vloupáním, vandalismem po vloupání, loupeží, vichřicí a krupobitím.

Modul OPTIMAL

V modulu OPTIMAL je rozsah rizik oproti BASIC navíc rozšířen o škody vzniklé náhlým sesuvem půdy, zřícením skal, pádem lavin, tíhou sněhu, pádem stromů, stožárů a jiných předmětů, povodněmi, záplavami, zemětřesením a výbuchem sopky.

Modul COMFORT

COMFORT je modul s nejširším rozsahem krytí rizik. Vztahuje se na škody způsobené riziky v rámci modulu OPTIMAL a navíc se vztahuje také na škody vzniklé vandalismem, přepětím, nárazem vozidla nebo jeho nákladu, rázovou vlnou nadzvukového letounu, dýmem a vodou uniknutou z akvária.

10.1.2 Pojistná hodnota

Pojistné plnění v případě pojistné události vyplatí Allianz – Slovenská poisťovňa v nových cenách, tzn. v cenách, za které si bude klient moct dát opravit poškozené věci nebo když to nebude možné, koupit nové věci stejného druhu, kvality, výkonu, jakou měli zničené věci bezprostředně před pojistnou událostí.

10.1.3 Výluky z pojištění

Pojištění se nevztahuje na škody způsobené jadernou energií, ionizujícím zářením nebo kontaminací radioaktivní látkou, v souvislosti s vojenskými událostmi, vnitřními nepokoji, sabotáží, teroristickými činy a represivními zásahy státních orgánů.

Pojištění domácnosti se dále nevztahuje na vklady na vkladních knížkách, finanční škodu, ztrátu na výdělku či ušlý zisk, škodu způsobenou pojištěným či jinou osobu na podnět pojištěného úmyslně a škodu způsobenou pojištěným vědomou nedbalostí.

Mezi výluky z pojištění se řadí také věci, které slouží k výdělečné činnosti nebo k výkonu povolání, věci, které pojištěný převzal za účelem poskytnutí služby, věci podnájemníků, motorová vozidla, nemotorová vozidla s SPZ nebo registrační značkou, letadla, včetně vrtulníků, rogal a balónů, dále lodní motory, stromy, rostliny a porosty na oploceném pozemku patřící k bytu v rodinném domě nebo k rekreačnímu objektu.

Pojištění se nevztahuje na poškozené, zničené či ukradené cennosti, peníze, elektronické a optické přístroje z prostorů tvořící příslušenství bytu (komora, garáž), vedlejších budov či oploceného pozemku patřícího k bytu v rodinném domě či rekreačnímu objektu. Cennosti, peníze, příslušenství, součástky motorových nebo nemotorových vozidel a stavební materiál jsou také vyjmuty z pojištění, pokud místo pojištění je trvale neobýváno. Pojištěny nejsou také věci (kromě zahradního nábytku, anténních systémů audiovizuální techniky) poškozené, zničené nebo ukradené z místa pojištění jakožto oploceného pozemku patřící k bytu v rodinném domě nebo k rekreační budově. Věci umístěné na nezasklených lodžích, balkonech a terasách, jejichž spodní okraj je ve výšce do 3 metrů nad úroveň okolního terénu nebo nad jinými vyvýšinami, jsou také v případě poškození, zničení či ukradení mimo rozsah pojištění.

10.1.4 Pojistné

Pojistné je kalkulované na roční pojistné období. Jestliže je v pojistné smlouvě dohodnuté čtvrtletní nebo půlroční pojistné období, pojistné za čtvrtletní pojistné období se zvyšuje o 5 %, pojistné za půlroční pojistné období o 3 %.

10.1.5 Bonus

Za každý pojistný rok nepřerušného trvání pojištění dojednaného na dobu neurčitou, během kterého nenastala pojistná událost, z které by pojišťovatel vyplatil pojistné plnění, vznikne pojištěnému nárok na slevu z pojistného (bonus) **ve výši 10 %**.

Pojišťovatel poskytne bonus od následujícího pojistného roku. Maximálně možná výše bonusu je 30 %.

Jestliže vznikne pojistná událost, z které pojišťovatel vyplatil pojistné plnění pojištěnému, který už bonus má, přiznaný bonus pojištěnému zanikne od následujícího pojistného roku.

Pojištěnému, kterému pojišťovatel vyplatil pojistné plnění a bonus mu poskytnut nebyl, se pojistné od následujícího pojistného roku nezvyšuje, zůstává v původní výši.

Bonus se vypočítává z ročního pojistného stanoveného pro následující pojistný rok.

10.1.6 Doplnkové pojištění

Klient si může s pojišťovnou dojednat doplnkové pojištění a zabezpečit si tak vyšší limity pojistného plnění. Doplnkové pojištění se týká pouze cenností (kromě peněz) a elektronických a optických přístrojů. Má vlastní pojistnou částku a platí se za něj zvláštní pojistné. V případě pojistné události se pojištěný podílí spoluúčastí, která je uvedena v pojistné smlouvě.

10.1.7 Zabezpečení místa pojištění proti krádeži vloupáním

Pro způsob zabezpečení místa pojištění proti krádeži vloupáním je rozhodující výše pojistné částky uvedené v pojistné smlouvě a umístění domácnosti (přízemí, patro). Pojistná suma stavebních součástí se do pojistné sumy rozhodující pro způsob zabezpečení místa pojištění nezapočítává.

Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. rozčleňuje pojistné částky na tyto položky:

- do 400 000 Sk/13 277,57 EUR
- 400 000 Sk/13 277,57 EUR – 800 000 Sk/26 555,14 EUR
- 800 000 Sk/26 555,14 EUR – 1 300 000 Sk/43 152,09 EUR
- 1 300 000 Sk/43 152,09 EUR – 2 000 000 Sk/66 387,84 EUR
- nad 2 000 000 Sk/66 387,84 EUR

Pro každý tento interval pojistné částky pak platí jiná zabezpečovací zařízení. S růstem pojistné částky se navyšují nároky pojišťovny na zabezpečení domácnosti.

Pojišťovna stanovuje ve svých pojistných podmínkách minimální způsob zabezpečení místa zabezpečení pro uvedenou pojistnou částku. Způsoby zabezpečení se týkají zejména vchodových dveří a jejich uzamykání, zabezpečení oken, dveří na balkon či lodžii, u vyšších pojistných částek také EZS.

10.1.8 Limity pojistného plnění

Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. upravuje ve svých pojistných podmínkách celou řadu pojistných limitů. Limity jsou stanoveny pro všechny tři varianty pojištění a navíc vždy pro trvale obývanou domácnost a pro rekreačně obývanou domácnost. Týkají se nejenom pojištěných věcí, ale také pojištěných rizika a nákladů. Limity jsou formulovány fixní částkou, procentem či kombinací těchto způsobů, tzn. že pojišťovna uhradí škodu např. ve výši 2 % z ceny věci, max. však do výše 20 000 Kč.

10.2 Srovnání s českou Allianz pojišťovnou, a. s.

10.2.1 Rozsah pojištění

Slovenská Allianz má tři varianty pojištění – BASIC, OPTIMAL a COMFORT. Česká Allianz má taktéž tři varianty pojištění, ale s odlišnými názvy – NORMAL, OPTIMAL a EXKLUZIV. Rozsahem pojištění se varianty, které jsou na stejné úrovni, přesto liší. Varianta BASIC má oproti NORMAL pojištěné také riziko vandalismu po vloupání. Tento druh rizika se u české Allianz nevyskytuje v žádné variantě pojištění. Allianz pojišťovny se rozcházejí i v modulu OPTIMAL. V modulu OPTIMAL od slovenské Allianz je domácnost pojištěná také proti výbuchu sopky. OPTIMAL od české Allianz sice výbuch sopky neobsahuje, ale oproti tomu hradí škody způsobené loupežným přepadením, mrazem na topném systému a vodním zařízení a také nárazem vozidla, které je u slovenské pojišťovny až u modulu COMFORT. I v případě varianty EXKLUZIV u české pojišťovny je rozsah pojištění o něco širší. Tato varianta obsahuje navíc oproti slovenské pojišťovně riziko vystoupení vody z odpadního potrubí a riziko škody způsobené atmosférickými srážkami.

10.2.2 Výluky z pojištění

Česká a slovenská Allianz se ve výlukách z pojištění poměrně rozchází. Allianz z ČR své pojištění domácnosti oproti Allianz ze Slovenska nevztahuje na peníze a ceniny v rámci varianty Normal, věci předané za účelem poskytnutí služby, individuálně vytvořené záznamy na nosičích a autorská a jiná nehmotná práva osobně majetkového charakteru. Navíc nehradí škody způsobené plísněmi, houbami a spory. Pojištění se dále nevztahuje na škody způsobené vývojem, výrobou, poskytováním či instalací software apod.

Výluky, které má slovenská Allianz oproti české Allianz navíc, jsou vždy vztaženy k místu pojištění. Výjimkou jsou pouze vklady na vkladních knížkách. Ty jsou bez ohledu na místo pojištění vyjmuty z pojištění domácnosti.

Nacházejí-li se cennosti, peníze či elektronika v prostorách tvořící příslušenství bytu (sklep, společné chodby), ve vedlejších budovách či na oploceném pozemku patřícího k bytu, jsou tyto vyjmenované předměty pojištění mezi výlukami.

Cennosti, peníze, stavební materiál, příslušenství a součástky motorových nebo nemotorových vozidel jsou také vyjmuty z pojištění, pokud místo pojištění je trvale neobýváno. Pojištěny nejsou také věci (kromě zahradního nábytku, anténních systémů audiovizuální techniky) poškozené, zničené nebo ukradené z místa pojištění jakožto oploceného pozemku patřící k bytu v rodinném domě nebo k rekreační budově. Věci umístěné na nezasklených lodžiích, balkonech a terasách, jejichž spodní okraj je ve výšce do 3 metrů nad úroveň okolního terénu nebo nad jinými vyvýštinami, jsou také v případě poškození, zničení či ukradnutí mimo rozsah pojištění

10.2.3 Bonus

I v tomto kritériu se pojišťovny docela liší. Česká Allianz poskytuje slevu za bezeškodní průběh pojištění ve výši 5 %, maximální sleva pro klienta může dosáhnout výše 30 %. Za každé vyplacení pojistného plnění se klientovi snižuje bonus o 5 %.

Slovenská pojišťovna se odlišuje tím, že výše její slevy dosahuje dvojnásobku, tedy 10 %. Maximální sleva se shoduje s českou Allianz – 30 %. Závažným rozdílem je fakt, že v případě vyplacení pojistného plnění klientovi slovenské Allianz zcela zanikne přiznaný bonus.

10.2.4 Limity pojistného plnění

Výčet limitů pojistného plnění je u obou pojišťoven dost rozsáhlý, proto jsem zvolila některé shodné limity a porovnála je.

Tab. 3 Srovnání vybraných limitů pojistného plnění

Pojištěné věci	Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.			Allianz pojišťovna, a. s.		
	BASIC	OPTIMAL	COMFORT	NORMAL	OPTIMAL	EXKLUZIV
Cennosti	10 %	15 %	20 %	10 %	20 %	40 %
Peníze	10000 Sk /331,94 €	10000 Sk /331,94 €	15 000 Sk /497,91 €	nehradí se	1 %	3 %
Elektronika	20 %	20 %	20 %	10 %	20 %	40 %
Stavební součástky	5 %	5 %	5 %	5 %	10 %	20 %
Zvířata	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	5 %
Příslušenství a náhradní součástky vozidel	5000 Sk /165,97 €	10000 Sk /331,94 €	15 000 Sk /497,91 €	1 %	2 %	5 %

Zdroj: Všeobecné pojistné podmínky pojišťoven

Pro porovnání jsem vybrala limity určené pro cennosti, peníze, elektroniku, stavební součástky, zvířata a příslušenství a náhradní součástky vozidel.

Z tabulky je patrné, že česká Allianz používá u těchto vybraných limitů pouze procentuální vyjádření, zatímco slovenská pojišťovna používá procenta i fixní částky. Fixní částky se týkají peněz a náhradních součástek vozidel.

Srovnání variant BASIC (Slovensko) a Normal (Česko)

Srovnáme-li variantu BASIC a Normal, je pro klienta přínosnější slovenská varianta BASIC. BASIC má stejná procenta u cenností, stavebních součástek a zvířat. U elektroniky má procento dvakrát vyšší. Peníze u české Allianz v případě varianty Normal jsou dokonce ve výlukách, zatímco slovenská pojišťovna je hradí do fixní částky 331,94 EUR. Fixní částka pro příslušenství a náhradní součástky vozidel ve výši 165,97 EUR je také pro klienta výhodnější, protože aby klient obdržel od české pojišťovny 165,97 EUR, musely by náhradní součástky mít hodnotu 431 522 Kč (za předpokladu, že 1 EUR = 26 Kč), teprve tehdy tvoří 1 % částku 165,97 EUR.

Srovnání variant OPTIMAL (Slovensko) a Optimal (Česko)

Obě varianty se shodují v procentu stanoveném pro elektroniku, v obou případech je pojistný limit 20 %. Česká pojišťovna Allianz má vyšší limity pro cennosti (o 5 %), stavební součástky (také o 5 %) i pro zvířata (o 1 %).

U peněz a náhradních součástek vozidel je porovnání náročnější. Slovenská Allianz má stanovené pro tyto limity fixní částky, zatímco česká Allianz pouze procenta. Nicméně pro klienta je výhodnější omezení fixní částkou. Aby klient obdržel od české pojišťovny

8 630,44 Kč (331,44 EUR), musela by škoda na penězích činit alespoň 863 044 Kč. Stejná situace nastává i u náhradních součástek vozidel. Pro pojistné plnění, které by odpovídalo částce 8 630,44 Kč, by bylo nutné mít škodu alespoň 431 522 Kč.

Srovnání variant COMFORT (Slovensko) a Exkluziv (Česko)

Tyto varianty se neshodují v žádném limitu pojistného plnění. Česká Allianz pojišťovna má oproti slovenské zřetelně vyšší procenta plnění. Limit pro stavební součástky má česká pojišťovna vyšší o 15 %, limit pro zvířata vyšší o 4 % a limit pro cennosti a elektroniku převyšuje slovenskou pojišťovnu dokonce o 20 %.

Pro peníze a náhradní součástky vozidla má slovenská pojišťovna opět stanovené fixní částky, stejnou výši pro peníze i náhradní součástky (497,91 EUR). Aby klient české pojišťovny obdržel pojistné plnění ve výši 12 945,66 Kč (497,91 EUR), škoda na penězích by musela činit 431 522 Kč. U příslušenství a náhradních součástek vozidel stanovila česká Allianz pojišťovna limit 5 %. Aby klient dosáhl částky, kterou by v případě pojistné události obdržel od slovenské Allianz pojišťovny, škoda způsobená na náhradních součástkách vozidel by musela překročit částku 258 913 Kč.

10.2.5 Pojistná hodnota

Při srovnání pojistné hodnoty vyšla jednoznačně jako vítěz Allianz – Slovenská pojišťovna, která stanovuje jako pojistnou hodnotu vždy novou cenu pojištěné věci. Allianz z České republiky používá sice také jako pojistnou hodnotu novou cenu, ale stanovila si výjimky, které se týkají domácích elektrospotřebičů a sportovních potřeb starších 5 let a oděvů, obuvi a prádla starší 3 let. Pouze v případě zvolení varianty Exkluziv se česká pojišťovna vyrovná slovenské, protože Exkluziv nemá v tomto ohledu žádné výjimky.

10.2.6 Pojistné

Obě pojišťovny preferují roční pojistné období. Aby klienty přiměly platit pojistné jednou ročně, stanovily přírážky pro četnější platby. Přírážky pro pololetní a čtvrtletní období se v pojišťovnách shodují, činí 5 % pro čtvrtletí a 3 % pro pololetní období.

Česká Allianz pojišťovna navíc nabízí klientovi možnost platit pojistné v měsíčních intervalech. V tomto případě ale činí přírážka k roční kalkulaci pojistného 10 %.

10.2.7 Spoluúčast

Všeobecné pojistné podmínky slovenské pojišťovny neobsahují žádnou fixní či procentuální spoluúčast. Klient si spoluúčast dojednává individuálně s pojišťovnou. Spoluúčast se uvede v pojistné smlouvě a pojištěný se tak podílí na pojistném plnění z každé pojistné události touto spoluúčastí.

Jinak tomu je u české pojišťovny. Ta při zvolení varianty Optimal nebo Exkluziv požaduje spoluúčast na náhradě škody způsobené povodní ve výši 1 % z pojistného plnění, min. však 15 000 Kč. Na náhradě škody způsobené záplavou se klient podílí spoluúčastí ve výši 3 000 Kč. Další spoluúčast se týká všech variant pojištění a závisí na stupni zabezpečení domácnosti. Tato spoluúčast se uplatňuje pouze při škodě způsobené krádeže vloupáním.

10.2.8 Zabezpečení proti krádeži vloupáním

Pojišťovny k tomuto problému přistupují v podstatě stejně. Podle výše pojistné částky požadují určitý způsob zabezpečení pojištěné domácnosti. Ohled je brán i na umístění bytu (patro, přízemí).

10.2.9 Doplnkové pojištění

Allianz pojišťovna poskytuje klientům možnost dopojistit si dle své potřeby jmenovitě určené cennosti, elektronické a optické přístroje, stavební součásti, jízdní kola, malá plavidla a jmenovitě určené věci sloužící k výkonu povolání.

Allianz – Slovenská poisťovňa má výčet doplnkového pojištění chudší. Dopojistit si lze pouze cennosti a elektronické a optické přístroje.

11. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo seznámit se detailně s pojištěním domácnosti, porovnat vybraný produkt u tuzemských pojišťoven a také nabídku v zahraničí.

Při vytváření této bakalářské práce jsem zjistila, že pojišťovny dokáží velice dobře vyzdvihnout klady svého produktu, ale o nevýhodách mlčí nebo jen odkazují na všeobecné pojistné podmínky. Je velice náročné se ve složitých a hustě popsaných pojistných podmínkách orientovat. Produkt pojištění domácnosti nabízí téměř dvě desítky pojišťoven. Jak klient pozná, která pojišťovna pro něj představuje tu nejlepší nabídku? Pojišťovna je podnikatelský subjekt jako každý jiný, chce prodat své produkty a dosáhnout maximálního zisku. Bude tedy vyzdvihovat svůj produkt a prohlašovat ho za nejlepší.

Potencionálním žadatelům o pojištění proto doporučuji vytipovat si dvě nebo tři pojišťovny a důkladně se seznámit s jejich produktem a zejména pojistnými podmínkami. Pojišťovny je vhodné vybírat na základě vlastních zkušeností s pojišťovnou, u které již nějaké pojištění uzavřené měl či stále má, nebo podle zkušeností známých, příbuzných apod.

Každá pojišťovna si vytváří své vlastní podmínky a mezi podmínkami jednotlivých pojišťoven mohou být velké rozdíly. Při pročitání pojistných podmínek by měl proto potencionální klient věnovat zvláštní pozornost zejména výlukám z pojištění a limitům pojistného plnění. Dozví se, kdy se pojištění na danou škodu nevztahuje vůbec a kdy pouze do jistých limitů, které jsou v určitých aspektech směšně nízké. Pojišťovny obvykle umožňují individuální navýšení limitů u vybraných předmětů či doplňkové pojištění, ale samozřejmě na úkor vyššího pojistného. Pokud se však nachází v domácnosti drahá elektronika, starožitnosti či umělecká díla, určitě se vyplatí uzavřít doplňkové pojištění či připojištění. V případě nákupu další věci, která spadá do omezených skupin, je výhodné upravit pojistnou částku ve smlouvě. Může lehce nastat situace, že v době uzavření pojištění domácnosti dostačuje klientovi standardní limit plnění. Po nákupu dalšího vybavení však může překročit danou hranici a klient by byl podpojištěn.

Patřičnou pozornost je nutné věnovat také tomu, v jakých cenách vyplácí daná pojišťovna pojistné plnění. Má-li klient tu možnost, měl by zvolit pojištění na novou cenu.

Při hledání nejvhodnějšího pojištění domácnosti se musí vycházet z individuálních potřeb zájemce o pojištění. Je nutné vzít v úvahu několik faktorů jako například vybavení a poloha domácnosti či reálně hrozící rizika. Klientovi s běžně vybavenou domácností a bydlicím na vesnici bude dostačovat standardní varianta pojištění, zatímco zámožný klient s luxusně zařízenou domácností a bydlištěm v centru Prahy bude požadovat nadstandardní variantu pojištění s širokým rozsahem krytých rizik a s vysokými limity plnění.

Pro srovnání produktu zahraniční a české pojišťovny jsem si záměrně vybrala pojišťovny, které jsou dceřinnými společnostmi stejného pojišťovacího koncernu. Zajímalo mě, zda se jejich pojistné podmínky mohou od sebe vůbec nějak výrazně lišit. Překvapilo mě, že rozdílů jsem objevila víc než dost. Allianz z České republiky pokrývá daleko více rizik než slovenský protějšek. V případě výluk z pojištění se odlišují přístupem ke stanovení výluk. Zatímco česká Allianz taxativně vyjmenovává výluky z pojištění, slovenská pojišťovna vztahuje všechny výluky k místu pojištění (s výjimkou vkladů na vkladních knížkách). Srovnám-li bonus, slovenský klient získá za bezeškodný průběh pojištění dvakrát vyšší slevu na pojistném. Na druhou stranu v případě pojistné události přijde klient o celý získaný bonus, českému klientovi se pouze sníží o 5 % za každou pojistnou událost. U limitů plnění mě překvapilo, jak výrazné rozdíly byly u mnou vybraných limitů u nejšířších variant. Česká Allianz pojišťovna měla u varianty Exkluziv ve srovnání se slovenskou variantou COMFORT mnohem vyšší limity pojistného plnění. Slovenská Allianz pojišťovna ale na rozdíl od českého protějšku využívá u limitů i fixní částky, které jsou dle mého názoru pro klienta přijatelnější.

Při konfrontaci pojistné hodnoty vzešel jako jednoznačný vítěz slovenský představitel Allianz pojišťovny. Bez výjimek je pojistnou hodnotu vždy nová cena věci a to bez ohledu na sjednanou variantu pojištění.

I v případě spoluúčasti mohou být slovenští klienti spokojeni, na rozdíl od české Allianz pojišťovny nejsou vázáni povinností spoluúčasti u povodní, záplav a příp. při nedostatečném zabezpečení místa pojištění.

Pokud mám říci, zda si pojistit domácnost či nikoliv, zvolím raději možnost ano. Pojistné činí při standardním pojištění cca 1 000 Kč ročně, což není zas tak vysoká suma, kterou bychom nemohli obětovat.

Použitá literatura

[1] VOŽENÍLEK, V. a CHLAŇ, A. *Pojišťovnictví*. 1. vydání. Pardubice, Univerzita Pardubice, 2003. ISBN 80-7194-564-1.

[2] CIPRA, T. *Pojistná matematika – teorie a praxe*. 2. vydání. Praha, EKOPRESS, 2006. ISBN 80-86929-11-6

[3] ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2002. ISBN 80-247-0137-5.

[4] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Pojišťovnictví a pojištění*. 1. vydání. Praha: VŠE, 2000. ISBN 80-245-0023-X.

[5] Česká asociace pojišťoven. *Slovník pojmů* [online]. 2007-2008 [cit. neuvedeno]. Dostupný z WWW:

<<http://www.cap.cz/ZobrazList.aspx?item=Slovn%3%adk+pojnm%5%af&zobrazeni=pro+web+Slovn%3%adk+pojnm%5%af>>.

[6] BOUŠKOVÁ, Kateřina. *Dovolená: kdy jindy uvažovat o pojištění domácnosti*

[online]. peníze.cz, a. s. . 2000-2008 [cit. 2006-06-08]. Dostupný z WWW:

<<http://www.penize.cz/18119-dovolena-kdy-jindy-uvazovat-o-pojisteni-domacnosti>>.

ISSN 1213-2217.

[7] ŠENOVSKÝ, Jakub. *Pojištění domácnosti* [online]. 2006-2009 [cit. 2008-03-11].

Dostupný z WWW: <<http://dumfinanci.cz/pojisteni/pojisteni-domacnosti/pojisteni-domacnosti>>. ISSN 1802-515.

[8] Zákon č. 363/1999 Sb. O pojišťovnictví

[9] Zákon č. 37/2004 Sb. O pojistné smlouvě

[10] TŮMOVÁ , Věra. *Na co si dát pozor při nákupu pojištění domácnosti* [online]. 2000-2008 [cit. 2007-07-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/18955-na-co-si-dat-pozor-pri-nakupu-pojisteni-domacnosti>>. ISSN 1213-2217.

[11] Redakce Peníze.cz. *Na co všechno se vztahuje pojištění domácnosti* [online]. 2000-2008 [cit. 2003-07-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/15680-na-co-vsechno-se-vztahuje-pojisteni-domacnosti>>. ISSN 1213-2217.

[12] Redakce Peníze.cz. *Na čem záleží při stanovení pojistného při pojištění domácnosti* [online]. 2000-2008 [cit. 2003-07-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/15679-na-cem-zalezi-pri-stanoveni-pojistneho-pri-pojisteni-domacnosti>>. ISSN 1213-2217.

[13] *Pojištění domácnosti* [online]. 2008 [cit. neuvedeno]. Dostupný z WWW: <<http://www.pojisteni-domacnosti.info/>>.

[14] PLISCHKE, Simona Ely. *Nová nebo časová? Klíčový to údaj!* [online]. 2000-2008 [cit. 2003-06-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/15575-nova-nebo-casova-klicovy-to-udaj!>>. ISSN 1213-2217.

[15] Allianz pojišťovna, a. s. - Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění věci a jiného majetku a pojištění odpovědnosti za škodu občanů

[16] AXA pojišťovna a. s. - Pojistné podmínky pro pojištění staveb, domácnosti a odpovědnosti

[17] Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s. – Všeobecné poisťné podmienky pre poistenie domácnosti

Seznam tabulek

Tab. 1 Limity pojistného plnění

Tab. 2 Stupně zabezpečení a limity plnění pro odcizení věcí krádeží vloupáním vyjma pojištěných cenností

Tab. 3 Srovnání vybraných limitů pojistného plnění

Seznam příloh

Příloha 1 Zabezpečení/spoluúčast pojištěného při škodě krádeží vloupáním (Allianz pojišťovna, a. s.)

Příloha 2 Technická asistence – věcný rozsah a limity pojistného plnění (AXA pojišťovna a. s.)

Příloha 3 Právní asistence – věcný rozsah a limity pojistného plnění (AXA pojišťovna a. s.)

Příloha 1 Zabezpečení/spoluúčast pojištěného při škodě krádeží vloupáním (Allianz pojišťovna, a. s.)

Tabulka 1: ZABEZPEČENÍ / SPOLUÚČAST pojištěného při škodě krádeží vloupáním

		≤300.000		≤750.000		≤1.000.000		≤2.000.000		≤3.500.000		>3.500.000	
		Byt v patře	Byt v přízemí	Byt v patře	Byt v přízemí	Byt v patře	Byt v přízemí	Byt v patře	Byt v přízemí	Byt v patře	Byt v přízemí	Byt v patře	Byt v přízemí
ZABEZPEČENÍ VSTUPNÍCH DVEŘÍ	1. zámek s cylindrickou vložkou	100	100	50	50	x	x	x	x	x	x	x	x
	2. bezpečnostní uzamykací systém	100	100	100	100	100	100	30	25	15	10	10	5
BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE*	3.	120	100	120	100	120	100	100	50	80	40	60	30
ZABEZPEČENÍ OKEN viz čl. 15 odst. 13 písm. e)	4. do 3 m nad terénem	–	60	–	60	–	60	–	50	–	40	–	30
	5. nad 3 m nad terénem	60		60		60		50		40		30	
ELEKTRICKÝ ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉM	6. stupeň zabezpečení 1	100		100		100		40		30		20	
	7. stupeň zabezpečení 2	100		100		100		60		40		30	
	8. stupeň zabezpečení 3, popř. 4	100		100		100		80		60		50	
PŘENOSOVÁ ZAŘÍZENÍ EZS	9. PCO	120		120		120		60		50		50	
	10. PCO s kontrolou spojení	120		120		120		75		60		55	

* Pokud má pojištěný bezpečnostní dveře, další mechanické zabezpečení vstupních dveří se nezapočítává. Tyto ZPP - D 1/07 jsou platné od 1. 7. 2007

Zdroj: Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění trvale obývané domácnosti – Allianz pojišťovna, a. s.

Příloha 2 Technická asistence – věcný rozsah a limity pojistného plnění (AXA pojišťovna a. s.)

TECHNICKÁ ASISTENCE	
Věcný rozsah a limity pojistného plnění	
	Limit pojistného plnění
	AXA DOMOV
ODSTRANĚNÍ PŘÍČINY HAVÁRIE	
Celkový roční limit služeb Odstranění příčiny havárie	4 500 CZK
Instalatérské práce Čištění kanalizace Topenář Zámečnick (otevření dveří) Sklenář Elektrikář Kominík Odvoz sutí a upotřebeného materiálu Příjezd technika na místo škody	3 000 CZK Bez omezení
NOUZOVÝ PROVOZ (v případě, že byt je z důvodu havárie neobyvatelný)	
Krátkodobé náhradní ubytování (hotel, atd...) nebo Převoz mobiláře Uskladnění mobiláře Ochrana nezabezpečeného bytu Doprava pojištěného k osobě určené	2 noci, do 10 000 CZK 10 000 CZK ORG 48 hod. do 15 000 CZK Taxi, 2 000 CZK
TECHNICKÉ SLUŽBY K UVEDENÍ DO PŮVODNÍHO STAVU	
Instalatér Topenář Plynař Zámečnick Sklenář Elektrikář Obkladač Pokrývač Klempíř Podlahář Truhlář Zednické práce Malíř Lakýrník Kominík Úklidové práce	ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG ORG
HYGIENA BYTU/DOMU	
Dezinfekce Dezinsekce Deratizace Roj včel, vos Odchyt zvířat	ORG ORG ORG ORG ORG

Legenda:

- Ano organizace a úhrada služby; náklady na úhradu nese pojistitel
Částka organizace a úhrada služby; náklady na úhradu nese pojistitel do uvedeného limitu poj. plnění
ORG organizace služby; náklady na službu nese pojištěný
NE služby není v rámci programu poskytována

Zdroj: Pojistné podmínky pro pojištění staveb, domácnosti a odpovědnosti – AXA pojišťovna a. s.

Příloha 3 Právní asistence – věcný rozsah a limity pojistného plnění (AXA pojišťovna a. s.)

PRÁVNÍ ASISTENCE - Věcný rozsah a limity pojistného plnění		
	AXA DOMOV	KOMFORT
PODMÍNKA:		
Minimální předmět sporu	3 000 Kč	3 000 Kč
CELKOVÝ MAXIMÁLNÍ ROČNÍ LIMIT POJISTNÉHO PLNĚNÍ:		
Pro všechny pojistné události Pojištěného za rok	8 000 Kč	100 000 Kč
VĚCNÝ ROZSAH POJISTNÉHO PLNĚNÍ:		MAXIMÁLNÍ LIMIT NA POJISTNOU UDÁLOST:
Spotřebitelské spory týkající se vybavení domácnosti	3 000 Kč	60 000 Kč
Spory z úvěrových smluv (leasing, spotř. úvěr, hypotéka, stavební spoření, ručení)	3 000 Kč	60 000 Kč
Náhrada škody		60 000 Kč
Správní řízení (finanční úřad, stavební úřad, katastrální úřad)		60 000 Kč
Spory s dodavateli služeb (elektřina, plyn, voda, TV, telefony atd.)	3 000 Kč	60 000 Kč
Dědictví	ORG	60 000 Kč
Spory sousedské	ORG	60 000 Kč
Civilní řízení - mimosoudní, I. instance		
Základní informace o právech a povinnostech pojištěného	ANO	ANO
Analýza podkladů ke sporu pojištěného	ANO	ANO
Vyhotovení návrhu na řešení sporu, konzultace s pojištěným	ANO	ANO
Mediace - pokus sblížení postojů stran sporu	ANO	ANO
Informace o průběhu řešení sporu, návrh na další postup	ANO	ANO
Řešení sporu - uzavření dohody o smíru	ANO	ANO
Zajištění právního zastoupení pojištěného (advokát, znalec apod.)	2 500 Kč	60 000 Kč
Zahájení soudního řízení prostřednictvím právního zástupce	ORG	ANO
Úhrada správních, soudních poplatků, cestovné aj.	500 Kč	60 000 Kč
Posouzení soudního rozhodnutí - 1.instance		ANO
Informace o opravných prostředcích		ANO
Soudní řízení - civilní spor II. instance		
Zajištění právního zastoupení pojištěného při uplatnění opravného prostředku		ANO
Podání opravného prostředku u příslušného soudu		ANO
Posouzení soudního rozhodnutí - 2.instance		ANO
Informace o dalších opravných prostředcích		ANO
Správní řízení (SŘ)		
Základní informace o právech a povinnostech pojištěného		ANO
Analýza postupu orgánů činných v SŘ		ANO
Právní zastoupení pojištěného		60 000 Kč
Úhrada správních, soudních poplatků, cestovné aj.		60 000 Kč
Posouzení soudního rozhodnutí - 1.instance		ANO
Informace o průběhu řízení, návrh na další postup a opravné prostředky		ANO

Legenda:

- ANO organizace a úhrada služby; náklady na úhradu nese pojistitel
Částka organizace a úhrada služby; náklady na úhradu nese pojistitel do uvedeného limitu poj. plnění
ORG organizace služby; náklady na službu nese pojištěný
NE služby není v rámci programu poskytována

Zdroj: Pojistné podmínky pro pojištění staveb, domácnosti a odpovědnosti – AXA pojišťovna a. s.